

9/2003

**Prosjekter innen
trygdeforskning, høsten 2003.**

Forord.

I 2002 utga Rikstrygdeverket (RTV) en rapport med prosjekter innenfor trygdeforskning høsten 2001. Rapporten ble vel mottatt og vi har derfor oppdatert den høsten 2003. Nå som da omfatter listen både prosjekter som gjennomføres i regi av institusjoner utenfor Rikstrygdeverket og av Rikstrygdeverket selv.

Håpet er fortsatt at rapporten bidrar til et større samarbeid mellom forskere fra ulike institusjoner når man ser at også andre forskere arbeider med lignende problemstillinger. Prosjektene er presentert etter institusjonen som gjennomfører dem, og sortert alfabetisk på institusjon.

Rikstrygdeverket tok kontakt med de institusjonene som hadde prosjekter i forrige utgave av rapporten, i tillegg til en del forsknings- og utdanningsinstitusjoner. Rikstrygdeverket kan ikke garantere at vi på denne måten har fanget opp all trygdeforskning som foregår i Norge. Alle institusjonene ble bedt om å sende en liste over trygdefaglige prosjekter med navn på medarbeiderne, og en tidsangivelse for å skille mellom avsluttede, løpende og planlagte prosjekter. Mange av institusjonene har oppgitt finansieringskilde, og prosjektene er finansiert av mange ulike kilder. I denne sammenheng er opplysningen vurdert som mindre relevant, og tatt ut. Brevet og adresselisten følger som vedlegg. Vi har ikke purret på alle institusjonene som ikke svarte på vår henvendelse.

Prosjekter gjennomført i Rikstrygdeverket eller finansiert gjennom Forsøksvirksomheten i Rikstrygdeverket er ikke innarbeidet i listen, men presenteres separat. Forsøksvirksomheten skal fremme samarbeid mellom trygdeetat og arbeidsliv for å redusere sykefravær.

Forsker Hilde H. Holte har utarbeidet denne oversikten på grunnlag av de innkomne svarene.

Rikstrygdeverket
Oktober 2003

Arild Sundberg
Trygdedirektør

Hilde Olsen

Avdelingsdirektør

Innholdsfortegnelse.

Trygdeforskningsprosjekter utenfor Rikstrygdeverket, sortert etter institusjonens navn.	1
Publikasjonsliste fra Rikstrygdeverket – Utredningsavdelingen	36
Prosjekter fra Utredningsavdelingen i Rikstrygdeverket	41
Forsøksvirksomhetens prosjekter inndelt etter forsøksvirksomhetens delmål Vedlegg	
Brev send til institusjonene med adresseliste	Vedlegg

<p>Arbeidsforskning instituttet Postboks 6954 St. Olavs plass 0130 Oslo</p>	<p>Kvalitetssikring av skjønnsutøvelsen hos velferdsstatens tjenesteytere Den tradisjonelt legalt-rasjonelle beslutningsmodellen for forvaltningen utfordres nå av en beslutningsmodell som henter sine forbilder fra markeds- og kundetenkningen. Tradisjonelt har det vært rettssikkerhet og lovstyre som har utgjort den dominerende beslutningsmodellen for forvaltningen. Men den intervensjonistiske velferdsstatens tro på at en formålsoverordnet sosialpolitisk lovgivning, og fagfolkene som lovgivningens operatører, suppleres av lovstyret. Studien representerer en utvidelse av forskningen om skjønnsutøvelse som i hovedsak utspiller seg i grenselandet mellom en beslutningsmodell knyttet til rettssikkerhet og regelstyrte på den ene siden og materiell oppgaveløsning og fagstyre på den andre.</p>	<p>Knut Fossestøl</p>	<p>1.9.98 – 31.3.02</p>
	<p>Utarbeidelse av forberedende notat til en kunnskapsstatus Kunnskapsoversikt på aktivitetsområdet som dekkes av Forsøksvirksomheten. Notatet skal presentere aktuelle områder/problemstillinger innenfor Forsøksvirksomhetens område som bør inngå i kunnskapsoversikten og beskrive ulike framgangsmåter for hvordan man kan utarbeide en kunnskapsoversikt over de aktuelle områder/problemstillinger.</p> <p>Sentrale spørsmål er: Hvordan hindre at arbeidstakere blir langvarig sykemeldte og støtes/faller ut av arbeidslivet på varig basis? Hvordan få sykemeldte tilbake til arbeidslivet? Hvordan følge opp arbeidstakere som returneres til arbeidslivet etter sykefraværet/uførhet? Hva er suksesskriteriene for implementering av prosjekter som faller innenfor Forsøksvirksomhetens aktivitetsområde? På hvilke områder bør forsøksvirksomhet og forskningen intensiveres?</p>	<p>Björg Aase Sørensen</p>	<p>15.7. – 30.09.03</p>

	<p>Kvalitetsbyråkratiet – mellom autonomi og kontroll "Kvalitetbyråkratiet" er en bredt anlagt teoretisk og empirisk studie av kvalitetsarbeid som organisatorisk praksis i offentlig forvaltning. Studien er innrettet mot hvilke implikasjoner kvalitetsreformer kan ha for rasjonalitetsdannelser, styringssystemer, ledelses- og ansvarsforhold og utvikling av nye organisatoriske former og konstellasjoner i lokal og sentral statsforvaltning. Det er gjort en bred kartlegging av kvalitetssystemer i statlig sektor og en kvalitativ og kvantitativ kartlegging av kvalitetstenkning og kvalitetsarbeid i Aetat, likningsforvaltningen og trygdeetaten.</p>	<p>Anne Marie Berg Hanne Heen, Torunn Lauvdal Svein Hovde Hans Chr. Sørhaug</p>	<p>1.1.99 – 1.7.02</p>
	<p>Livsfaseprosjektet i Trygdeetaten Prosjektet, som er initiert av Senter for seniorpolitikk, skal både understøtte livsfasearbeidet i Trygdeetaten og øke etatens kompetanse i å veilede norsk arbeidsliv i arbeidet med Intensjonsavtalen for et inkluderende arbeidsliv. Utviklingen skal skje både lokalt og gjennom prosesser som oppstår i et nettverkssamarbeid mellom partene. Kunnskapsoverføring innad i trygdeetaten står sentralt, men like viktig er å spre informasjon om erfaringer og eksempler på god praksis til arbeidslivet generelt og deres organisasjoner. Erfaringene fra prosjektet inngår også i spredningsfasen til Nasjonalt Krafttak for seniorpolitikk i arbeidslivet, som går tilnærmet parallelt med prosjektet (2002-2005).</p>	<p>Anne Inga Hilsen Trude Steinum</p>	<p>13.12.02 – 31.12.05</p>

<p>Barne- og familiedepartementet Familie-, barnehage- og likestillingsavdelingen</p>	<p>Barnefamiliers tilsynsordninger, yrkesdeltakelse og bruk av kontantstøtte våren 2002. Beskrive barnefamiliers atferd, valg og holdninger på arenaer som berøres av innføringen av kontantstøtte, samt å gi en bred oversikt over bruk av, og ønsker om ulike tilsynsordninger for barn generelt.</p>	<p>Statistisk Sentralbyrå</p>	<p>Avsluttet 2003</p>
	<p>Gravid og i jobb – en dagligdags affære? Bedriftens politikk for tilrettelegging av arbeidet for gravide arbeidstakere. Rapporten tar for seg hvordan norske virksomheter håndterer behov for tilrettelegging av arbeidet i forbindelse med graviditet blant de ansatte.</p>	<p>Fafo Nergaard, Kristine, Skalle Nina M. Kristiansen og Jordfald Bård</p>	<p>2003</p>

	<p>Undersøkelse av den registrerte dagmammavirksomheten i Norge Innhente mer kunnskap om: antall egne og andre barn i virksomheten, oppholdstid, alder på barna, priser på hel- og deltidsplasser, virksomhetens varighet, pedagogisk utdanning, annet arbeid utenfor virksomheten, andre ansatte enn seg selv og størrelsen på ute/inne arealer.</p>	Statistisk Sentralbyrå	Avsluttes i 2003
	<p>Statistikk over familier med barn som mottar kontantstøtte. Lage statistikk over familier med barn som mottar kontantstøtte og foreldrenes arbeidstilknytning.</p>	Statistisk sentralbyrå.	Avsluttes i 2003
	<p>Noen sider ved kontantstøtteordningen belyst ved hjelp av registerdata. Belyse virkningen av ordningen på foreldrenes yrkesaktivitet og andre spørsmål i tilknytning til mottak av kontantstøtte.</p>	RTV v/Leif Sletvold	Avsluttes i 2003
	<p>Endringer i barnetilsynsordninger. Med utgangspunkt i dataene fra SSBs barnetilsynsundersøkelse 2002 analyseres utviklingen når det gjelder barnetilsyn.</p>	NOVA v/Lars Gulbrandsen.	Avsluttes i 2003
	<p>Endringer i småbarnsmødres yrkesdeltakelse. Med utgangspunkt i dataene fra SSBs barnetilsynsundersøkelse 2002 analyseres utviklingen i kvinners yrkesaktivitet etter innføringen av kontantstøtten.</p>	NOVA v/Christin Knudsen Sture.	Avsluttes i 2003
	<p>Fleksible arbeidstidskulturer og foreldres tidskonflikter. Forstå hvordan foreldres omsorgspraksiser blir til i et samspill mellom velferdsstatens ordninger og lokale arbeidstidskulturer.</p>	NTNU Allforsk v/Elin Kvande og Berit Brandth.	Avsluttes i 2003
	<p>Gravides fravær. Undersøke hvordan bedre rettelegging av arbeidet for gravide, og slik at den gravide får svangerskapspenge i stedet for sykepenge når omplassering eller tilrettelegging ikke er mulig.</p>	UiO Institutt for allmenn- og samfunnsmedisin.	Prosjekter som avsluttes i 2004
	<p>Utredning om utsatte barnegrupper: Barnvern og kontantstøtte. Kartlegge den faktiske bruken av kontantstøtte/ barnehage blant barnevernsbarn, forholdet mellom frivillighet/tvang og motivasjon i bruk av barnehage som hjelpetiltak, forholdet mellom familieøkonomi og barneverntiltak og konsekvenser av kontantstøtten og barnehagens betydning som arena for å avdekke omsorgssvikt.</p>	NOVA v/Lars Gulbrandsen.	Prosjekter som avsluttes i 2004

	Økonomisk likestilling i norske barnefamilier. Hovedmålet med prosjektet er å få fram mer systematisk kunnskap om fordelingen av økonomisk makt og ansvar blant norske foreldre, hvilken betydning sosial bakgrunn og samlivsform har for denne fordelingen, og hvilke endringstendenser som kan spores når det gjelder økonomiske forpliktelser i moderne parforhold.	UiB v/Kari Wærness.	Prosjekter som avsluttes i 2005
	Tid brukt til arbeid ute og hjemme blant foreldrepar. Med utgangspunkt i dataene fra SSBs barnetilsynsundersøkelse 2002 er formålet med prosjektet å analysere samlet arbeidstid blant foreldrepar og ulike grupper av foreldrepar og å analysere arbeidsdelingen til ulike oppgaver hjemme basert på opplysninger fra mødre og fedre i samme par.	Statistisk Sentralbyrå v/Ragni Hege Kitterød.	Prosjekter som avsluttes i 2005
	Kontantstøttens langsiktige konsekvenser for småbarnsforeldres yrkesdeltakelse. Med utgangspunkt i dataene fra SSBs barnetilsynsundersøkelser er formålet med prosjektet å si noe om hvordan småbarnsforeldres arbeidstilbud har endret seg fra 1998 til 2002 og de langsiktige virkningene av kontantstøtten for yrkestilknytningen over livsløpet.	Statistisk Sentralbyrå v/Marit Rønsen.	Prosjekter som avsluttes i 2005

Forskningsstiftelsen FAFO	Welfare dynamics in Norwegian social assistance: a longitudinal study of a cohort of recipients of social assistance 1995-1999. Prosjektet besvarer følgende spørsmål: Hvor lenge mottar sosialhjelpsmottakere sosialhjelp? Vi følger 1995-kohorten av sosialhjelpsmottakere frem til år 2000. Hvor havner klienter som forlater sosialhjelp? Vi fokuserer her særlig på hvilke faktorer som er avgjørende for at sosialhjelpsmottakere blir selvhjulpne i arbeidslivet. Hvor mange vender tilbake til sosialhjelp? En av svakhetene ved tidligere studier er at en bare måler korttidsmottak og derfor ikke kan si noe om tilbakevending til sosialhjelp etter eventuelle avbrudd. Hvilke typer arbeidsmarkedstiltak deltar sosialklienter i? I hvilken grad leder slike tiltak frem til at sosialhjelpsklienten blir selvberget.	Espen Dahl. Thomas Lorentzen	01.04.2000 – 30.03.2003.
---------------------------	--	--	--------------------------------

	<p>Barnefattigdom i et dynamisk perspektiv: Blir sosial ulikhet reproduisert på tvers av generasjoner? (doktorgradsprosjekt).</p> <p>Hovedtema for prosjektet er om effektene av å vokse opp med foreldre som kan defineres som fattige, har ulikhetsskapende effekter som reproduseres på tvers av generasjoner. Det er lite trolig at kortvarige perioder med dårlig råd har de samme ulikhetsskapende effekter som langvarig fattigdom. Analyser av fattigdommens distribusjon og effekt da vil kunne danne grunnlag for å si om vi er i ferd med å få en permanent ekskludert underklasse, og om dette eventuelt skyldes effekten av fattigdom, eller om det er et resultat av andre former for marginalisering</p>	Thomas Lorentzen.	2002 – 2006
	<p>En effektevaluering av tiltakskjeding for sosialklienter.</p> <p>Hovedmålet med evalueringen var med grunnlag i registerdatabaserte sosialhjelpsdata å vurdere om deltakelse i aktive arbeidsmarkedstiltak fører til høyere yrkesaktivitet blant sosialhjelpsmottakere.</p>	Espen Dahl. Thomas Lorentzen	01.02.2002 – 31.12.2002
	<p>Et inkluderende arbeidsliv – ny rolle for arbeidsgiver</p> <p>Utgangspunktet for dette prosjektet var arbeidsmarkedssituasjonen i Norge, hvor gårsdagens arbeidsledighet dels er erstattet av knapphet på arbeidskraft. Prosjektet kartlegger de nye trendene i norsk arbeidsmarkedspolitikken (herunder trekk ved pensjonssystemet) rettet mot eldre arbeidstakere og etniske minoriteter. Andre lands politikk på området, blant annet Nederland og Danmark, er også kartlagt. Prosjektet har også foretatt en første kartlegging av norske aktørers forståelse av arbeidsgivernes ”utvidete” rolle.</p>	Espen Dahl/ Tove Midtsundstad Jon Anders Drøpping Anne Britt Djuve	Avsluttet i 2003
	<p>Tidligpensjonering og seniorpolitikk i staten</p> <p>Studien tar sikte på å belyse forhold som kan bidra til å framskynde tidligavgang i statlig sektor. Det legges vekt på å få fram hvordan etatenes holdninger til og atferd i forhold til eldre arbeidstakere alene og i samspill med pensjonssystemets utforming og arbeidstakerenes behov og preferanser påvirker tidligpensjoneringen. Problemstillingen forsøkes belyst ved en analyse av både register- og intervjudata fra så vel individ- som virksomhetsnivå.</p>	Tove Midtsundstad	Avsluttes høsten 2003

	<p>AFP-bruk blant kommunalt ansatte I studien skal en kartlegge bruken av den avtalefestede pensjonsordningen innen det kommunale tariffområdet med utgangspunkt i tilgjengelige registerdata fra Kommunal Landspensjonskasse KLP, Statens Pensjonskasse SPK (for lærerne) og enkelte private forsikringsselskap (Vital, Gjensidige og Storebrand). Målet er få oversikt over bruken av AFP og ytelsesnivå over tid, mellom gruppe og mellom KLP/SPK og de private livselskapene.</p>	<p>Tove Midtsundstad</p>	<p>Avsluttes høsten 2003</p>
	<p>Inkluderende arbeidsgivere? Virksomhetenes arbeidskraftsstrategier overfor eldre arbeidstakere. Tema for dette prosjektet er virksomhetenes praksis i forhold til å rekruttere og beholde eldre arbeidstakere. Prosjektets overordnede problemstillinger er å: 1) kartlegge trekk ved virksomhetenes arbeidskraftsstrategier overfor eldre arbeidstakere, og 2) analysere i hvilken grad og på hvilken måte disse strategiene faktisk påvirker deres yrkesdeltakelse, sett i forhold til blant annet trekk ved pensjonssystemet.</p>	<p>Jon Erik Dølvik Tove Midtsundstad</p>	<p>2003-2007</p>
	<p>Innvandring, kvalifisering og et rommelig arbeidsmarked Strategisk instituttprogram som forsker på minoriteter på det norske arbeidsmarkedet, og som peker på to hovedutfordringer: 1) Personer med minoritetsbakgrunn må tilføres nødvendig kompetanse for å bli etterspurt, og 2) Arbeidsgivere må få kunnskap og erfaringer som reduserer den usikkerheten de opplever ved å skulle ansette personer med minoritetsbakgrunn. Spriket mellom sjenerøse offentlige bevilgninger til integreringstiltak og den begrensede måloppnåelsen har etter hvert ført til et kritisk søkelys på innholdet i kvalifiseringsarbeidet, både fra forskerhold og på politisk nivå. Forskningsresultater og politikkutforming peker i retning av en mer yrkesrettet, intensiv og individuelt tilpasset kvalifisering, der bedriftsintern kvalifisering spiller en klart sterkere rolle enn før.</p>	<p>Anne Britt Djuve</p>	<p>2003-2006</p>
	<p>Kvalifisering og inntektssikring for flyktninger Evalueringsprogram for 10 introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger. Programmene skal mellom annet teste ulike modeller for alternativ inntektssikring for flyktninger og er en del av Utlendingsdirektoratets satsing på å utvikle modeller for rask og god integrering av etniske minoriteter i Norge.</p>	<p>Anne Britt Djuve Hanne Cecilie Kavli, Monica Lund Tina Østberg</p>	<p>Avsluttes 2003</p>

	<p>Følgesforskning – Rikstrygdeverkets arbeid med klage- og ankesaker</p> <p>Prosjektet er en løpende underveiseevaluering av Rikstrygdeverkets arbeid med å heve kvaliteten på klage- og ankebehandlingen av trygdesaker. Fafos skal være med på å vurdere prosessen i lys av suksesskriterier som:</p> <p>a) tydelige, forståelige og realistiske mål b) klare organisasjoner c) medvirkning/kollektiv oppslutning d) samsvar mellom mål og rammebetingelser</p>	Leif Moland	Avsluttes våren 2004
	<p>En kommunal indeks for barnefattigdom</p> <p>Prosjektet skal se på barns økonomiske velferd og hvordan denne varierer avhengig av bosted. Aktuelle problemstillinger i prosjektet er:</p> <p>- I hvilken grad er det store regionale/kommunale forskjeller i barns økonomiske velferd, og hva kan i tilfelle bidra til å forklare disse forskjellene? - Hva kjennetegner barnefamiliene som har dårlig økonomisk velferd, og er det regionale forskjeller i konstitueringen av disse familiene?</p>	Tone Fløtten Siri Ytrehus	<i>August-november 2003</i>
Frischsenteret. The Ragnar Frisch Centre for Economic Research Gaustadalleen 21 N-0349 Oslo	<p>Eldres velferd og arbeidsmarkedstilknytning</p> <p>I prosjektet studeres hvordan yrkesdeltakelsen blant eldre arbeidstakere avhenger av økonomiske incentiver og personlige forhold som helse, samt forhold på arbeidsplassen, ved hjelp av registerdata for en 10-års periode, supplert med utvalgsdata. Det samarbeides med NOVA. Også sparing og lønnsdannelse tas opp, samt fordelingsspørsmål. Samspillet mellom offentlige og yrkesbaserte pensjonssystemer tas opp, og fordelingen av risiko mellom arbeidstaker og arbeidsgiver i henholdsvis ytelses- og innskuddsbaserte pensjonssystemer. Ressursutnyttelsen i omsorgstjenesten vil bli studert på grunnlag av nye data fra SSB, basert på forløpsstudier og tidligere forskning ved Frischsenteret.</p>	Erik Hernæs, Steinar Strøm (UiO), Weizhen Zhu, Fedor Iskahakov, John Piggott (University of New South Wales, Australia), John Dagsvik (SSB)	2003-2007

	<p>Yrkesaktivitet blant eldre og finansiering av pensjonssystemet</p> <p>Med basis i paneldata for hele den norske befolkningen over perioden 1992-2000 estimeres modeller for ektepar og ensliges valg av tidspunkt for hel eller delvis pensjonering. Ved hjelp av modellene simuleres effekten på pensjoneringsafterd av ulike endringer i pensjonssystemet, blant annet kompensasjonsgrader. Ut fra modellene simuleres også den langsiktige utviklingen i yrkesaktivitet blant eldre, basert på utviklingen i sammensetningen i befolkningen etter kjønn, alder, ekteskapelig status og utdanning. Effekter på finansieringen av AFP og Folketrygden simuleres ut fra basisalternativer gitt i tidligere studier. I modellene estimeres også overgangen til uføretrygding. Samspeilet mellom helsetilstand, uføretrygd og AFP studeres. Det gjøres simuleringer på utgiftene til uføretrygding.</p>	<p>Steinar Strøm, Erik Hernæs, Tom Erik Aabø, Knut Røed</p>	2001-2004
	<p>Mobilisering av arbeidstilbudet</p> <p>Prosjektet tar sikte på å analysere individers arbeidstilbudsbeslutninger, med basis i Frischsenterets koblede registerdatabaser. Et viktig siktemål med prosjektet er å avdekke i hvilken grad fravær av arbeid (eller sterkt redusert arbeidstid) er et resultat av individers egne valg, og i hvilken grad de følger av begrensninger i individenes valgmuligheter. En slik analyse fordrer gode data, både når det gjelder personers økonomiske insentiver for å arbeide og når det gjelder deres ferdigheter og jobbmuligheter</p>	<p>Knut Røed, Oddbjørn Raaum, John Dagsvik, Tyra Ekhaugen, Tao Zhang</p>	2002-2006
	<p>Forløp av arbeidsledighet</p> <p>Dette prosjektet er en videreføring av tidligere prosjekter for Arbeidsavdelingen i Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Vi har bygget opp en database som inneholder en beskrivelse av månedlig arbeidsmarkedstilstand for hele Norges befolkning. Denne databasen benyttes til økonomiske analyser av overganger mellom ulike tilstander i arbeidsmarkedet, slik som arbeid, arbeidsledighet, arbeidsmarkedstiltak, alderspensjon og uføretrygd.</p>	<p>Knut Røed, Tao Zhang, Lars Westlie, Morten Nordberg</p>	
<p>HUNT forskningscenter Neptunv.1, 7650 Verdal</p>	<p>"Sosioøkonomiske forhold og helse som determinanter for uførepensjon i Nord-Trøndelag"</p>	<p>Steinar Krokstad</p>	

Høgskolen i Finnmark	Lærebok om kommunehelsetjenesten	Randi Bratland	
	Studie av funksjonshemmede barn som bor hjemme.	Randi Bratland	
	Feltarbeid i kommunen med fokus på trygdekontoret.	Studentarbeider	
Institute for Social Research Postboks 3233 Elisenberg, N-0208 Oslo	Dagpengesystemene i Norden og tilpasningen på arbeidsmarkedet	Hege Torp	1997-2002
	Barnefamiliers tilpasning. Effekter av kontantstøtten på tilbudet av arbeidskraft	Pål Schøne	2000-2003
	Evaluerings av nye regler for beregning av ytelser under yrkesrettet attføring og medisinsk rehabilitering	Hege Torp, Ines Hardoy	2003-2004
	Evaluerings av kontantstøttereformen	Bergljot Baklien, NIBR Anne Lise Ellingsæter, Lars Gulbrandsen	1999-2001
Kreftregisteret Montebello 0310	Yrkesbetinget kreft og erstatning	Kristina Kjerheim	
Norwegian Institute of Public Health PB 4404 Nydalén, N-0403 Oslo	Formålet ved prosjektet var å identifisere risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer for uføretrygging grunnet rygglidelser. I analyser av et riksdekkende datamateriale ble demografiske person-opplysninger fra Statistisk sentralbyrå (SSB) brukt som eksposisjonsvariable og rygglidelser registrert ved Rikstrygdeverket som endepunktsvariabel. I analyser av data fra Nord-Trøndelag ble de samme opplysningene fra SSB sammen med informasjon om livsstil, arbeidsforhold, trivsel og mental helse brukt som prediktorer for samme endepunktsvariabel.	Kåre Birger Hagen Sosial og Helse- direktoratet Kristian Tambs Tor Bjerkedal	1/1 1999 – 31/12 2001
NHO Arbeidsmiljøfondet Pb 5250 Majorstua 0303 Oslo	Attføringsbedriftene – en arena for funksjonsvurdering Prosjektet vil gjennom etablering av nettverk gi mulighet til tidlig intervensjon i en arbeidstakers sykefravær. Motivere til å bli IA-bedrift gjennom å fokusere på muligheten som gis ved å kunne benytte Trygdeetatens Arbeidslivssenter og Attføringsbedriftene.	Fagsjef Paal Haavorsen, Attføringsbedriftene i SBL, Servicebedriftene Landsforening	

	<p>Hvem er stønadsmottakere, og representerer de en mulig arbeidsreserve? 1-års oppfølgingsstudie</p> <p>Prosjektet gjelder oppfølging av en intervensjonsstudie som er gjennomført i trinn III i prosjektet. Prosjektet har tatt sikte på å gi en sosial-medisinsk faglig beskrivelse av personer i alderen 40-44 år som har korttidsytelse som sykmeldte, penger under attføring eller personer som hever dagpenger på grunn av arbeidsledighet.</p>	Sidsel Graff-Iversen, Nasjonalt folkehelseinstitutt, Karen Therese Haugstvedt, tidligere Nasjonalt folkehelseinstitutt	
	<p>”Friskbuss –arbeidsmiljø i bussbransjen”</p> <p>Prosjektet vil gjennomføre intervensjoner (arbeidsmiljøtiltak) i utvalgte bedrifter den norske kollektivtransportnæringen, i den hensikt å komme fram til konkret kunnskap som kan brukes til å endre den negative utviklingen med henblikk på sykefravær og uførepensjonering. Prosjektet er samfinansiert med Forsøksvirksomhet i trygdesektoren.</p>	Trine Hagen, Transportøkonomisk Institutt, Borgny Helnes, Transportbedriftenes Landsforening	
	<p>Hva er bedriftshelsetjenestens rolle i et mer inkluderende arbeidsliv</p> <p>Prosjektet vil kartlegge hvordan BHT involverer seg i ”Inkluderende arbeidsliv” ute i virksomhetene mht arbeidsmåter, særlig mht funksjonsvurdering, bruk av ressurser, effekter av trygdefusjonsordningen mv. Videre ønsker vi å få vite hvordan virksomhetene klarer å bruke BHT i dette arbeidet og deres opplevelse av bidraget.</p>	Overlege Arve Lie, Statens Arbeidsmiljøinstitutt	
	<p>Person & Bedrift – forankring av plattform for samarbeidsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv</p> <p>Prosjektet vil klargjøre organisatoriske og ressursmessige forutsetninger til bedrift for forebygging og oppfølging av sykefravær og for bedriftsintern attføring. Utvikling av tiltak som kan gi raskere og enklere saksbehandling for person og bedrift.</p>	FoU-direktør Ragnar Johansen, Høgskolen i Vestfold	

Nordlandsforskning 8028 Bodø	<p>Arbeidets sosiale betydning - en studie av arbeid for personer med utviklingshemming</p> <p>Studien fokuserer på den sosiale betydning av tilrettelagt arbeid for personer med psykisk utviklingshemming. Hvilken rolle spiller arbeidet i den enkeltes liv, og hva handler dette arbeidet om? Hvilken rolle spiller arbeidet i forhold til idealene om normalisering av utviklingshemmedes levekår?</p>	Terje Olsen	1999-2003
---------------------------------	---	-------------	------------------

	<p>Veien inn i arbeidsmarkedet</p> <p>Prosjektet er en studie av unge personers med funksjonshemming måter å nærme seg arbeidslivet, og ulike aktørers rolle i denne prosessen. Målet med prosjektet er å utvikle kunnskaper om hva som fremmer og hva som hindrer unge personer med funksjonshemming sin forankring i arbeidsmarkedet.</p>	Cecilie Høj Anvik, Willy Lichtwarck	2002-2006
	<p>En helt vanlig jobb – en studie av arbeid for personer med utviklingshemming</p> <p>Studien skal utvikle kunnskap om hvilke vilkår/faktorer som fremmer eller hindrer rekruttering og jobbstabilitet hos utviklingshemmede arbeidstakere på ordinære arbeidsplasser. Studiens fokus vil være de prosesser som fører noen ut i arbeid og andre ut i – eller tilbake i – tilrettelagt arbeid eller arbeidsledighet.</p>	Terje Olsen	2002-2005
<p>Norsk institutt for by og regionforskning</p> <p>Postboks 44 Blindern</p> <p>0313 Oslo</p>	<p>Økonomisk livsgrunnlag for nyankomne flyktninger og innvandrere</p> <p>I notatet beskrives økonomisk livsgrunnlag for nyankomne bosatt i Oslo (og med ankomst landet etter 1985) ved å vise sammensetning av årlig samlet inntekt (komponentene er lønnsinntekt + sosialhjelp + dagpenger + sykepenger + barnetrygd og andre overføringer) fra ett år til neste gjennom perioden 1992 til 1999. Analysene bygger på data fra FD-Trygd.</p>	Thomas Haaland	2003-2004
<p>NOVA Norwegian social research</p> <p>Munthes gate 29</p> <p>0260 Oslo</p>	<p>Fra tradisjonell regelforvaltning til effektiv tjenesteproduksjon.</p> <p>Publisert "Fra tradisjonell regelforvaltning til effektiv tjenesteproduksjon. En studie av forvaltningsreformer med trygdeetaten som case." NOVA- Rapport nr. 2/02</p> <p>Prosjektet studerer forvaltningsreformer med hovedvekt på organisatoriske og oppgavemessige reformer, mål- og resultatstyring, regelforenklinger og publikumsorientering. I trygdeetaten har mål- og resultatstyring blitt et viktig virkemiddel for å oppnå sentralt vedtatte produksjonsmål innenfor stadig flere områder. Dette har ført til effektivisering av saksproduksjonen og kortere saksbehandlingstider til fordel for brukeren. Spørsmål som diskuteres er om styringsformen fører til sentralisering og administrativ kontroll, og dermed mer "byråkrati".</p>	Jorunn Theresia Jessen	2001-2002

	<p>Regionalisering av trygdetjenester - erfaringer hos brukere og ansatte. Publisert ”Regionalisering av trygdetjenester - erfaringer hos brukere og ansatte. Evaluering av et forsøksprosjekt”. NOVA- Rapport nr. 21/02 Prosjektet er en evaluering av et treårig samarbeidsprosjekt som ble prøvet ut innenfor trygdeetaten i Oppland fylke. Regionalisering innebærer en overføring av trygdetjenester fra lokalt til regionalt nivå, og stiller nye krav til arbeidsfordeling og kompetanse hos de ansatte. Hva betyr en slik utvikling for tjenestetilbudet, og hvordan kan den regionale samarbeidsstrukturen sikre nærhet til tjenester og tilgjengelighet for brukeren?</p>	Jorunn Theresia Jessen	1999-2002
	<p>Family Ideology and Social Policy. Policies toward lone parents in Norway and the UK (<i>doktorgradsprosjekt</i>) Publikasjoner (utvalg) “Family Ideology and Social Policy. Policies towards lone parents in Norway and the UK.” NOVA-rapport 7, 2001 In the 1980s, the “new right”-rhetoric gained acceptance in the UK, portraying lone mothers as lazy and opportunist. An attempt to introduce similar rhetorics in Norway during the 1989 election campaign fell flat. How can we account for this difference? The study rejects the hypothesis that it can be understood in the light of lone parents’ demographic characteristics and labour market behaviour alone. The difference must be understood on the background of different policy traditions. Two approaches are outlined, denoted as ‘political liberalism’ and ‘communitarianism’. While political liberals emphasise individual autonomy and state neutrality, communitarians argue that the state should encompass and promote certain collective moral principles. The communitarian principle has been stronger in the British family policy tradition, thus a central aim has been to shore up the traditional two-parent, male-breadwinner family. Norwegian policies have been more influenced by the principles of political liberalism, where the state has remained neutral with regards to family forms and policies towards lone parents have been guided by concerns for child welfare.</p>	Anne Skevik	1995-2001

	<p>Eneforsørgerar og offentleg ansvar Publikasjoner: ”Egenforsørgede eneforsørgere. Aktiveringspolitikk for enslige forsørgere i seks land på 1990-tallet.” NOVA-rapport 13, 2001 Tema for prosjektet var aktiveringspolitikk (”arbeidslinja”) ovenfor enslige forsørgere i seks land på 1990-tallet: Norge, Sverige, Danmark, Storbritannia, Australia og New Zealand. Prosjektet hadde tre empiriske problemstillinger: har aktiveringspolitikk vært et <i>uttrykt mål</i> for landenes politikk ovenfor enslige forsørgere? I den grad landene har ført en aktiveringspolitikk, hvilke <i>virkemidler</i> har de tatt i bruk? Hvilke sammenhenger finner vi mellom (endringer i) nivået på enslige forsørgeres yrkesaktivitet og vekten på aktiveringspolitikk?</p>	Anne Skevik, Lars Inge Terum, Jonathan Bradshaw	1995-2001
	<p>Samværsfedrenes situasjon: økonomiske og normative problemstillinger Publikasjoner (utvalg) ”Samværsfedrenes situasjon. Rapport fra en spørreundersøkelse.” NOVA-rapport 15, 2002 Prosjektet er en surveyundersøkelse blant norske samværsfedre (utvalg trukket fra Rikstrygdeverkets register), og tar opp tre hovedtema: samvær med barnet, betaling av bidrag, og levekår.</p>	Anne Skevik, Christer Hyggen	2001-2004
	<p>Welfare policies and employment in the context of family change Publisering så langt: http://www.york.ac.uk/inst/spru/research/summs/welfemployfamilychange.htm The project is designed to provide an up to date and systematic comparative analysis of the interplay between changing family forms, family policies and the labour market participation of parents in four Nordic countries compared with Germany, the Netherlands and United Kingdom.</p>	A. Hatland, A. Skevik, J. Bradshaw, U. Björnberg, P. Abrahamson, V. –M. Ritakallio, K. Forssen, G. B. Eydal, S. Olofsson, N. Finch, I. Ostner, T. Knijn	2002-2004
	<p>Lærebok om folketrygden</p>	Redaktører: Charlotte Koren, Ann-Helén Bay og Aksel Hatland	2000-2003

	<p>Førtidspensjonering, inntektsdynamikk og inntektsfordeling – en komparativ studie av Norge, Storbritannia og Tyskland Hensikten med prosjektet er å studere konsekvensene for inntektsnivå og inntektsfordeling av overgangen fra arbeid til pensjon og av variasjon i pensjoneringsadferd i tre land med forskjellige pensjonssystemer og med en forskjellig arbeidsmarkedssituasjon. Hvilke inntektsmessige konsekvenser har selve overgangen fra arbeid til pensjonering på individuelt nivå og hva skjer med den aggregerte inntektsfordelingen i det aldersintervallet man kan kalle tilbaketrekingsfasen for en kohort av yrkesaktive?</p>	Axel West Pedersen	2002 - 2004
	<p>Komparativ skandinavisk/europeisk studie av sosialpolitiske strategier for å motvirke marginalisering av arbeidsledig ungdom (Doktorgradsprosjekt) Målet med prosjektet er å belyse betydningen av ulike sosialpolitiske strategier (trygd, aktive tiltak mv) rettet mot marginaliseringstruet ungdom i spenningsfeltet mellom ledighet og det ordinære arbeidsmarked. Hensikten er bl.a. å avdekke subjektive orienteringer blant målgruppen for de sosialpolitiske initiativer. Prosjektet baserer seg på tverrsnittsdata (intervjus) fra 10 europeiske land, inkl. de fem skandinaviske.</p>	Ivan Harsløf (stipendiat), Lars Mjøset, Torild Hammer	2002 - 2006
	<p>Uførepensjonisters levekår Publisert (utvalg) ”Uførepensjonisters materielle levekår og sosiale tilknytning : en undersøkelse basert på fem levekårsundersøkelser fra 1983 til 1995.” NOVA rapport 7, 2000. ”Levekår og livskvalitet hos uførepensjonister og mottakere av avtalefestet pensjon.” NOVA rapport 10, 2001. ”Det gode liv - før eller etter pensjonering?” Samfunnsspeilet nr 4 2001, s 33-37. Prosjektet analyserer ulike aspekter ved uførepensjonister og AFP-pensjonisters levekår dels med utgangspunkt i Statistisk Sentralbyrås levekårsundersøkelser, og dels med basis i representative utvalgsundersøkelser (postenqueter) til et utvalg uførepensjonister og AFP-pensjonister samlet inn i 2000.</p>	Einar Øverbye, Morten Blekesaune	1999 - 2001

	<p>Marginalisering og tidligpensjonering i et nordisk perspektiv Publisert: "Early retirement and social citizenship. Marginalisation and integration in the Nordic countries." NOVAs skriftserie 2 2002. Studien er et nordisk samarbeidsprosjekt basert på representative surveys av ulike grupper tidligpensjonister samlet inn i 2000. Hensikten er å undersøke utstøtings- og tiltrekningsfaktorer i overgangen til pensjon, samt i hvilken grad tidligpensjonering innebærer en marginaliseringsprosess.</p>	Einar Øverbye, Morten Blekesaune, Per Jensen, Laura Saurama, Gunnar Olofsson	1999-2004
	<p>Familieendring og uførepensjon. En studie av betydningen av samlivsbrudd for mottak av helserelaterte ytelser Publisert: "Helsemessig seleksjon inn og ut av ekteskapet: Helsesvake partnere mindre populære." Samfunnsspeilet 3, 2003. Både uførepensjon og samlivsbrudd har økt kraftig i Norge siden 1970. Prosjektet analyserer hvilken betydning økningen i samlivsbrudd har for veksten i uførepensjonering, og hvilke prosesser som eventuelt formidler en slik sammenheng.</p>	Einar Øverbye, Morten Blekesaune, Tor Inge Romøren, Per Erik Solem	2001 - 2003
	<p>Internasjonale trender i pensjoneringsatferd og pensjonsreformer Publisert "Norge: Mitt emellan den svenska och den danska pensionsmodellen." I J Palme (red): Private och offentliga pensionsreformer i Norden – slut på folkpensionsmodellen? Stockholm: Pensionsforum rapport 2001, 61 – 85. "The redistributive impact of the World Bank "pension regime". In J Clasen (ed): What future social security? Debates and reforms in national and cross-national perspective. The Hague: Kluwer Law International 2001, 179 – 196. "Globalisation and the design of the welfare state". In D Pieters (ed): European social security and global politics. Kluwer Law International 2003 p 145-63. Prosjektet analyserer internasjonale endringsprosesser i utviklingen av pensjonssystemer og diskuterer hvorvidt og på hvilke måter slike endringer påvirker Norge.</p>	Einar Øverbye	2001 - 2005

	<p>Skal jeg bli eller skal jeg gå? En studie av faktorer bak læreres og ingeniørers pensjoneringsbeslutning Publisert ”Skal jeg bli eller skal jeg gå?” NOVA-rapport 2003 (under utgivelse) Prosjektet analyserer pensjonsforventningene til et utvalg lærere og ingeniører i alderen 60-70 år med basis i representative intervjuundersøkelser (postenqueter).</p>	Einar Øverbye, Vemund Snartland	2003
	<p>Youth unemployment and social exclusion in Europe. Publisert: Torild Hammer (ed) Youth unemployment and social exclusion in Europe. Bristol: Policy Press, 2003. Norske arbeidsløse spesielle situasjon vil bli analysert i en artikkel i ”Søkelys på arbeidsmarkedet”, november 2003. Mer informasjon om europeiske samarbeidspartnere og andre publikasjoner fra prosjektet på Prosjektets web side: www.isaf.no/nova/fou/Hammer/Unemployment.htm</p>	Torild Hammer Ivan Harsløf	1999-2002
	<p>Bruk av sosialhjelp fra ungdom til voksen alder (doktorgradsprosjekt) En longitudinell studie av ungdom fram til voksen alder.</p>	Christer Hyggen (stipendiat), Torild Hammer	2002-2005
	<p>Integrering av unge arbeidstakere i et livsløpsperspektiv En longitudinell studie som har fulgt unge fra ungdom til voksen alder over 20 år.</p>	Torild Hammer	2003-2005
	<p>Utredning om trygdeutdanning Publisering: NOVA-Rapport 11/02. Kompetanse- og utdanningsbehov innenfor trygde – og arbeidsmarkedsetaten. Rapporten omhandler formalkompetansen i trygdeetaten og arbeidsmarkedsetaten, beskriver innhold og organisering av tidligere etter- og videreutdanningstilbud, analyserer kompetansebehovene i de to etatene og diskuterer mulige nye utdanningstilbud i lys av de senere års reformer innenfor høyere utdanning.</p>	Ann-Helén Bay Tale Hellevik.	2001-2002

	<p>Tillit til folketrygdens pensjonssystem Publisering: Upublisert notat vedlagt Pensjonskommisjonens foreløpige rapport 4. september 2002: Opinionens syn på folketrygdens pensjonssystem: Tillit, tilfredshet og politiske holdninger. Et notat utarbeidet på oppdrag av Pensjonskommisjonen Notatet omhandler ved hjelp av foreliggende data to spørsmål: Er det en utbredt mistillit til folketrygdens pensjonssystem innenfor den norske opinionen, og har mistilliten tiltatt over tid? Er det en sammenheng mellom tillit og folks politiske holdninger til folketrygdens pensjonssystem?</p>	Ann-Helén Bay og Axel West Pedersen	2002
	<p>Medias dekning av velferdsstaten Publisering: Velfærdsrapportering i Landet Annorlunda. Den norske pressens bevakning av velfærdsstaten 1969–99. Antatt som artikkel i antologi om pressens dekning av sosialpolitikk og sosiale problem. Forlag: Studentlitteratur. Prosjektet analyserer norske avisers omtale av velferdsstaten fra 1969 fram til 1999. Pressedekningen blir studert på tre hovedfelter. 1)Hvilke velferdspolitiske tiltak og ordninger blir mest omtalt? 2)Hvilke velferdspolitiske dimensjoner preger mediedekningen, og har dette endret seg over tid. 3) Hvem framstår som hovedrøst i artiklene om velferdspolitikken?</p>	Ann-Helén Bay, Jo Saglie	1998-2003
	<p>Fordeling av risiko i skandinaviske pensjonssystemer Publisert: ”Svarteperspill eller spleiselag? Fordeling av risiko i folketrygden, det svenske pensjonssystemet og private pensjoner.” <i>Tidsskrift for Velferdsforskning</i> vol 4 nr 3, 153-168. Prosjektet sammenlikner fordelingen av risiko mellom yrkesaktive og pensjonister i folketrygden, private pensjonsordninger og det svenske, innskuddsbaserte pensjonssystemet.</p>	Aksel Hatland, Axel West Pedersen, Einar Øverbye	2001
	<p>Virker Velferdsstaten? (bokprosjekt) Publisert: <i>Virker velferdsstaten?</i> Oslo; Høyskoleforlaget 2001.</p>	Redaktører Ann-Helen Bay Charlotte Koren Bjørn Hvinden	2001

	<p>Tillit og legitimitet til folketrygden. Publisering: Upublisert notat til Pensjonskommisjonen august 2003. Reformberedskap og holdninger til aktuelle pensjonspolitiske spørsmål i den norske opinionen. Resultater fra en surveyundersøkelse. Undersøkelsen omhandler to hovedtema: pensjonssystemet og garantert minsteinntekt. Pensjonssystemet er valgt fordi det er et dagspolitisk spørsmål. Garantert minsteinntekt er også aktuelt. Regjeringen Bondevik I tok i Utjanningsmeldinga til orde for å utrede spørsmålet om en garantert minsteinntekt og spørsmålet er nevnt i regjeringen Bondevik II sin Tiltaksplan mot fattigdom. Det er samtidig et klassisk sosialpolitisk spørsmål som involverer en rekke grunnleggende verdikonflikter. Undersøkelsen kombinerer spørsmål som går på holdninger til og oppslutning om pensjoner og minsteinntekt med spørsmål om verdisyn og egen sosioøkonomisk posisjon.</p>	Ann-Helén Bay, Axel West Pedersen	2003 – 2004
--	--	---	----------------

<p>NTNU Department of Sociology and Political Science Norwegian University of Science and Technology Dragvoll, 7491 Trondheim</p>	<p>Velferdspolitiske følger av alternative definisjoner av "funksjonshemming" – Situasjonen i Norge i europeisk sammenheng</p> <p>Hovedmål: Belyse administrative definisjoner av "funksjonshemming", underliggende forståelser og antakelser om hva funksjonshemming er og skyldes, og følgene av alternative definisjoner for individuell velferd for personer med funksjonshemming. Hovedfokus vil være de definisjonene og underliggende forståelsene og begrepene som tjener som basis for ytelser og tjenester til hjemmeboende voksne funksjonshemmede under Folketrygden, Aetatens tilbud og sosialtjenesten i kommunene.</p>	<p>Bjørn Hvinden Marianne Hedlund</p>	2001-2002
---	---	---	-----------

	<p>Active citizenship and marginality in a European context</p> <p><i>Principal objective:</i> Clarify how ongoing changes in Nordic and other Western European welfare states affect the degree of active citizenship, labour market participation, user involvement and social mobilisation achieved on the part of people at the margins of these societies.</p> <p><i>Sub-goal 1:</i> Explore in what respects these welfare states further or hamper higher levels of activity from marginal people.</p> <p><i>Sub-goal 2:</i> Assess the consequences of various forms of active citizenship and inclusion from the perspective of marginal people.</p> <p><i>Sub-goal 3:</i> Clarify how policy developments on a supra-national (e.g. EU) and country level in this area are interrelated.</p>	Bjørn Hvinden	1.1.2002 - 31.12.2004
NTNU, DMF, Institutt for samfunnsmedisin, 7489 Trondheim	”Sosioøkonomiske forhold og helse som determinanter for uførepensjon i Nord-Trøndelag ”	Steinar Westin, Steinar Krokstad	
SINTEF Unimed Postboks 124 Blindern 0314 Oslo	<p>Evaluering av forsøk med utvidet rett til egenmelding i Kristiansand kommune. Egenmeldingsprosjektet i Kristiansand skal prøve ut en ordning der ansatte gis utvidet rett til egenmelding ved sykefravær, samtidig som det stilles krav til dialog mellom arbeidsgiver og arbeidstaker ved sykefravær. Undersøkelsen skal kartlegge fraværsutvikling i forsøksperioden, analysere ansattes erfaringer med og holdninger til ordningen. Prosjektet gjennomføres i samarbeid med de samfunnsmedisinske institutter ved universitetene i Trondheim og Tromsø.</p>	Avdeling Økonomi, Tilgjengelighet og Kvalitet	
	<p>Analysen av implementeringsproblemer ved igangsetting av ordningen ”Kjøp av helsetjenester i utlandet”.</p> <p>Inngår som ledd i evaluering av ordningen</p>		
	<p>Evaluering av henvisningsprosjektet. Evalueringen består av følgende tre delutredninger</p> <p>Bedre ressursutnyttelse og samarbeid i helsevesenet</p> <p>Samfunnsøkonomiske konsekvenser</p> <p>Mer fornøyde brukere</p>	Jan-W. Lippestad Karl-Gerhard Hem Ingrid Eitzen	Juli 2001 – november 2003

	Publisering av nøkkeltall for aktiviteten i Statens luftambulansse. Årlig rapportering siden 1998.		
	Rådgivning og konsulenttjenester for tekniske hjelpemidler Kontrakten for 2003 mellom prisforhandlingskontoret RTV og SINTEF Unimed omfatter rådgivning og konsulenttjenester for produktområder innenfor tekniske hjelpemidler. Med konsulenttjenester menes produktfaglig bistand og bistand til utarbeidelse av produkt- og priskataloger.	Geir Tyrmi	2003
	Ledelse av europeisk standardiseringsarbeid for ganghjelpemidler for funksjonshemmede. Ledelse av internasjonalt arbeid med å forfatte og prøve ut standarder for krav og prøvingsmetoder for ganghjelpemidler for funksjonshemmede. De ferdige standardene er knyttet opp mot Direktiv 93/42/EØF om medisinsk utstyr og setter minstekrav for sikkerhet, holdbarhet og funksjonelle egenskaper for CE-merking av produkter som skal markedsføres i EU/EØS-området.	Bert S. Eie	
	Trykkmåling og subjektiv evaluering av sitteputer med trykkavlastende egenskaper. Et prosjekt hvor RTV var en av flere oppdragsivere. Målet var å få en oversikt over egenskaper relatert til trykk og trykkforeling av et utvalg prisforhandlede sitteputer på det norske markedet og dokumentere subjektiv opplevelse av komfort ved å sitte i samme stilling over en lengre periode.	Ingrid Eitzen	

SNF – Institute for Research in Economics and Business Administration Breiviksveien 40 N-5045 Bergen	Trygd og pensjonering	S. –Å. Dahl, A. Aakvik, K. Vaage, Ø.A. Nilsen (Institutt for økonomi, UiB), H.–T. Hansen (Sosiologisk institutt, UiB).	01.01.00 – 31.12.03
---	-----------------------	--	------------------------

Sosial- og Helsedirektoratet P.O.Box 8054 Dep. 0031 Oslo	"Strategier for å forbedre bruken av aktiv sykmelding for pasienter med ryggplager. Et randomisert kontrollert forsøk "Hvorfor blir ikke trygdeordningen aktiv sykmelding mer brukt? Er det mulig å øke bruken av ordningen, og i så tilfelle, hvordan? Hvilken effekt vil en slik økning i bruk ha på sykefraværet og tilfanget av	Inger B Scheel Kåre Birger Hagen Andrew D Oxman	Avsluttes 2003
---	---	---	-------------------

	nye uførepensjonister? Hva med de sykmeldtes livskvalitet?		
--	--	--	--

Statens arbeidsmiljøinstitutt P.O.Box 8149 Dep N-0033 Oslo	<p>Inkluderende arbeidsliv: Hva betyr helseforhold tidlig i livet? Prosjektet tar sikte på å undersøke betydningen av forhold tidlig i livet for ulike funksjoner i voksen alder: Utdanning, arbeid, familieetablering, deltakelse i militær førstegangstjeneste, uførepensjonering, dødelighet og andre helseforhold. Eventuelt modifierende effekter av kjønn, sosiale forhold i oppvekst og livsløp oa vil studeres (delprosjekt 1). Studere mekanismer for arbeidsrelaterte helseeffekter, og spesielt hvilken betydning livsløpet (tidlige sosiale/ helsemessige forhold) har mht evnen å møte nye arbeidskrav/organisasjonsformer (delprosjekt 2).</p>	<p>John Ivar Brevik, Tor Bjerkedal (Kontoret for militærmedisinsk forskning og utvikling) Lorentz M Irgens (Medisinsk fødselsregister) Petter Kristensen (STAMI)</p>	2003-2008
	<p>Den nye arbeidsplassen: Arbeid, helse og deltakelse i arbeidslivet. En prospektiv longitudinell undersøkelse. Skaffe kunnskap om hvilke psykososiale forhold som har betydning for helse og utstøtning, om utviklingen av ”stress” og psykososiale arbeidsforhold i norsk arbeidsliv, og for å bygge opp miljøer som driver langsiktig forskning innen feltet på internasjonalt nivå. Prosjektet vil kunne besvare en rekke spørsmål om risikofaktorer for helse og deltakelse eller fravær, og gi kunnskap om utviklingen av arbeidsforhold i Norge.</p> <p>Mange prosjekter med formål å redusere sykefraværet har tidligere rapportert gode resultater, men tiltakene har ofte hatt preg av prøving og feiling. Ofte har måling av eventuelle effekter av tiltak på arbeidstakernes helse vært mangelfull. Man vet fortsatt relativt lite om mekanismer for fravær: hvilke faktorer som øker sykefravær og uførhet og hvilke faktorer som fremmer deltakelse i arbeidslivet. Det er enighet om at man må betrakte både ”nærværsfremmende” og ”fraværsfremmende” forhold, men det mangler i stor grad forskning som integrerer betydningen av faktorer på individ-, og organisasjons- og samfunnsnivå.</p>	<p>Stein Knardahl, Bjørn Lau, Petter Kristensen</p>	

Arbeidsmedisinsk avdeling St Olavs Hospital 7006 Trondheim	Arbeidsrelatert astma i Norge I samarbeid med Arbeidstilsynet er det gjort en undersøkelse som bl.a. undersøker økonomiske konsekvenser av arb.rel astma, for dem som rammes, herunder økonomisk tap, trygd og erstatning.	Håkon Lasse Leira Siri Slåstad, Unni Bratt	2003- 2004
Statens Pensjonskasse Postboks 5364 Majorstua 0304 Oslo	Utredninger og oversikter utarbeides om: analyser av uførhet og dødelighet i medlemsbestanden fremskrivninger/prognoser av antall pensjonister og utbetalte pensjonsbeløp beregning av opptjente pensjonsforpliktelser og premier for bestanden i Statens Pensjonskasse analyse av risiko i gruppelivs- og yrkesskadeforsikringene i Staten.	Dag Skinnes	
Statistisk sentralbyrå Postboks 8131 Dep 0033 Oslo	Yrkestilknytning i livsfasen som enslig forsørger. Muligheter og hindringer Prosjektet har to formål: Å kartlegge utviklingen på arbeidsmarkedet for enslige mødre og fedre gjennom de siste tiårene I Norge. Flere datakilder benyttes, men hovedvekt legges på SSBs Arbeidskraftundersøkelser (AKU). Å diskutere årsaksforklaringer til de observerte endringene, spesielt betydningen av endrete stønadsregler og skiftende konjunkturforhold. I prosjektets andre del benyttes SSBs Forløpsdatabase – trygd (FD-trygd) til å analysere individuelle overganger mellom arbeid og trygd.	Randi Kjeldstad Marit Rønsen	Avsluttes i 2003
	Barnefamiliers tilsynsordninger, yrkesdeltakelse og bruk av kontantstøtte våren 2002 Kommentert tabellrapport med hovedresultater fra den tredje undersøkelsen som SSB har gjennomført for Barne- og familiedepartementet for å evaluere kontantstøttereformen.	Silje Vatne Pettersen	Avsluttet i 2003
	Kontantstøttens langsiktige konsekvenser for småbarnsforeldres yrkesdeltakelse. Analysene tar for seg endringer i småbarnsforeldres yrkesdeltakelse fra perioden rett før til drøye tre år etter at kontantstøtten ble innført. Datagrunnlaget er de tre spesialundersøkelsene om kontantstøtte og barnetilsyn som ble gjennomført våren 1998, 1999 og 2002.	Marit Rønsen	Prosjektet påbegynnes i 2003

	<p>Samvær og bidrag blant samværsforeldre og enslige foreldre</p> <p>I prosjektet analyseres samvær med barn og økonomisk situasjon blant samværsforeldre og enslige foreldre. Analysen er et ledd i evalueringen av de nye reglene for beregning av barnebidrag som vil tre i kraft 1. oktober 2003.</p>	Jan Lyngstad	
	<p>Befolkningsframskrivninger</p> <p>Hvert tredje år lager og publiserer SSB regionale og nasjonale framskrivninger av befolkningen etter alder, kjønn og bostedskommune. Siden 1985 er dette gjort til 2050 for landet som helhet og til 2020 for kommunene. Dessuten har vi i år forlenget framskrivingene til 2100 på oppdrag av Finansdepartementet. Framskrivningene brukes mye i analyse og beregning av framtidige trygdeutgifter, bl.a. i SSBs mikrosimuleringsmodell MOSART.</p>	Helge Brunborg, Inger Texmon og Erik Nymo	
	<p>Dødelighetsanalyser</p> <p>Før framskrivingene gjøres blir det brukt en god del ressurser på å analysere tidligere trender for å fastlegge forutsetningene. Her er trolig dødelighetsanalysene av særlig interesse for RTV. Disse har hittil begrenset seg til å se på utviklingen av forventet levealder og dødssannsynligheter etter alder og kjønn, både for perioder (kalenderår) og kohorter. Vi har særlig sett på utviklingen for eldre og følger med i internasjonal forskning på feltet.</p>	Helge Brunborg, Inger Texmon og Erik Nymo	
	<p>Flytting og dødelighet</p> <p>Effektene av flytting analyseres både når det gjelder variasjoner i dødelighet mellom ulike typer flyttekarrierer og hvordan regionale variasjoner i dødelighet preges av grupper med ulik flyttestatus.</p>	Erik H. Nymo	
	<p>Mistilpasning, utstøting og endrede kompetansekrav på arbeidsarkedet</p> <p>Utviklingen i arbeidslivet og arbeidsmarkedets funksjonsmøte har stor betydning for de enkelte aktører (arbeidstakere og bedrifter), og for samfunnet som helhet. Prosjektet består av flere delprosjekter:</p> <p>Barrierer for økt kvinnelig sysselsetting</p> <p>Faktorer som påvirker overgang til uføretrygd</p> <p>Teknologiske endringer, endrede kompetansekrav og tidligpensjonering.</p> <p>Arbeidsledighet, mistilpasning og ”discouraged worker” effekten</p>	John K. Dagsvik Torbjørn Hægeland, Leif Andreassen, Tom Kornstad, Thor Olav Thoresen, Terje Skjerpen, Dag Rønningen, Kjell Gunnar Salvanes (Norges Handelshøyskole)	2003-2006

	<p>Virkninger på pensjonsutgifter og inntektsfordeling av ulike utforminger av pensjonssystemet Analysene gjennomføres gjennom videreutvikling og bruk av den dynamiske mikrosimuleringsmodellen MOSART. Med bakgrunn i framskrivinger av befolkningen og arbeidsstyrken avledes konsekvensene for pensjonsutgiftene og inntektsfordelingen av ulike utforminger av pensjonssystemet, blant annet til bruk for Finansdepartementet og offentlige utvalg. I 2003 er modellapparatet benyttet i stor utstrekning for Pensjonskommisjonen.</p>	Fredriksen, Texmon, Stølen	
	<p>Makroøkonomiske virkninger knyttet til aldring av befolkningen Det er lagt opp til et relativt bredt anlagt prosjekt der hovedtemaet er å analysere i hvilken grad endringer i befolkningens sammensetning påvirker den makroøkonomiske utviklingen og offentlige utgifter og inntekter. Et viktig siktemål er å avgjøre om finanspolitikken er opprettholdbar på lang sikt. Andre viktige temaer er økonomiske virkninger av politikkendringer som på ulike måter er ment å representere et svar på eller en tilpasning til eldrebolgen. De mest typiske eksemplene på dette er virkninger av omlegginger av pensjonssystemet, og i 2002 og 2003 er en god del av tiden benyttet til analyser for Pensjonskommisjonen.</p>	Holmøy, Fredriksen, Heide og Stølen	
Transport-økonomisk institutt Pb 6110 Etterstad 0602 Oslo	<p>Ulykkesrisiko for spesialtilpassede biler for funksjonshemmede førere TØI har fått i oppdrag fra Delta-senteret å undersøke ulykkesrisikoen for biler hvor førerplassen er spesialtilpasset for funksjonshemmede førere. En er særlig opptatt av spørsmålet om spesielt avanserte tilpassingsløsninger (f.eks. elektronisk kontroll av styring og brems/gass ved hjelp av to- eller fireveis "joystick") for førere med store førerlighetsbegrensninger er forbundet med særlig risiko. Dette skal undersøkes ved at data om tilpassede biler innhentes fra ombyggingsverkstedene. Disse dataene kobles mot ulykkesdata fra Statistisk sentralbyrå og fra forsikringselskaper. Risiko beregnes for ulike typer ombygginger.</p>	Fridulv Sagberg	1999-2003

	<p>Bilområdet i Rikstrygdeverket. - 17s Funksjonshemmedet / Uførhet / Støtteordning / Kjøretøy / Trygd</p> <p>Kollektivtransport i Norge - hvilke tilpasninger er foretatt for å imøtekomme funksjonshemmedes behov? Funksjonshemmedet / Kollektivtransport / Uførhet / Behov / Tilpasning / Transporttjeneste</p> <p>Trygdefinansierte kjøretøy for forflytningshemmede - gjennomgang av ordningen og forslag til alternative ordninger - Sammendrag og konklusjoner. - 28s</p> <p>Støtte til bilkjøp for funksjonshemmede i andre land - 14s Funksjonshemmedet / Bilkjøp / Kjøretøy / Uførhet / Støttetiltak / Sverige / Danmark</p>	Viggo Jean-Hansen	
	<p>Delrapport 1: Forstudie. Rapport til Rikstrygdeverket etter første del av forstudie - 23s Arbeidsmiljø / Buss / Sykefravær</p>	Trine Hagen	
	<p>Sjåføren i fokus - arbeidsmiljø i bussbransjen. Søknad til Rikstrygdeverket om finansiering av hovedprosjekt. 27s Arbeidsmiljø / Buss</p>	Trine Hagen, Erik Carlquist	
	<p>Transport for funksjonshemmede - 7s Funksjonshemmedet / Uførhet / Støttetiltak / Transporttjeneste</p>	Peter Christensen	

<p>Stein Rokkan senter for flerefaglige samfunnsstudier - Rokkansenteret Nygårdsgaten 5 5015 Bergen</p>	<p>Forsørgelse og samfunnsintegrasjon Sikker forsørgelse er en grunnleggende betingelse for velferd og levekår. Privat forsørgelse gjennom arbeidsmarkedet eller familien er vanligst, men også trygd og andre stønadsformer er viktige i Norge. Den enkeltes tilknytning til ulike forsørgelsesformer gir opphav til ulik grad av økonomisk og sosial sårbarhet. Utformingen av stønadsordningene påvirker den enkeltes valg og muligheter på andre arenaer, samtidig som utdanningspolitikk, familierpolitikk og arbeidsmarkedspolitikk påvirker trygdemottak. Derfor er det interessant å undersøke hvordan personer beveger seg mellom de ulike forsørgelsesformene. Kan løsningen av et forsørgelsesproblem på kort sikt føre til større sårbarhet på lengre sikt?</p>	Alf Erling Risa	2001 – 2003
---	--	-----------------	-------------

	<p>Evaluering av reformen for enslige forsørgere</p> <p>Formålet med prosjektet er å undersøke om endringene i regelverk og opprettelsen av oppfølgingsordningen for enslige forsørgere har ført til at enslige forsørgere i større grad har startet utdanning eller etablert seg på arbeidsmarkedet og om reformen har hatt andre konsekvenser.</p>	<p>Liv Syltevik Svanaug Fjær</p>	<p>1999-2002</p>
--	--	--------------------------------------	------------------

<p>Sosial og helse- direktoratet avd for Sosialtjenestefor- skning</p>	<p>Løsningsfokuset endringsarbeid for sykmeldte. Prosjektets formål er å gi svar på om et tidlig mestrings- og løsningsfokuset tiltak for sykmeldte med psykiske problemer og/eller muskel- skjelettlidelser har bedre effekt enn dagens praksis når det gjelder varighet av sykefravær, livskvalitet og utstøtning fra arbeidslivet for disse personene. ”Barrierestudie” : kartlegge hva som hindrer god oppfølging. Sykmeldte skal etter planen følges i et år (6 og 12 mnd) fra kursstart for å få fullstendige data på tilbakeføring til arbeid. Når det gjelder uføretilgang og framtidig sykehistorie kan det være viktig å følge utviklingen i denne gruppen over enda lengre tid. Den planlagte datainnsamlingen fortsetter ut 2003. Effektstudie av tiltakene – det er i denne delen vi vil prøve å svare på om prosjektets tiltak (kurs og/eller samtaler) har noen virkninger på antall dager på jobb, livskvalitet eller status i systemet. Kvalitativ undersøkelse – vi har vært opptatt av å få fram de opplevelsene deltakerne våre sitter igjen med fra kurset, og hva de sier om det å være sykmeldt. Prosessevaluering. Denne delen av prosjektet prøver å kartlegge hva som <i>egentlig</i> skjedde i prosjektet.</p>	<p>Pål Nystuen, Guro Øiestad, Gry Husebø, Hildegunn Waal, Simon Innvær, Kåre Birger Hagen</p>	<p>1999-2003</p>
--	---	---	------------------

<p>Universitetet i Bergen Seksjon for sosialmedisin 5009 Bergen</p>	<p>Prediktorer for overgang til uførepensjon blant langtidssykmeldte</p>	<p>Sturla Gjesdal. John Gunnar Mæland, Kjell Haug, Peder Ringdal</p>	<p>2000-2004</p>
	<p>Prediktorer for trygdeforbruk – Helsundersøkelsen i Hordaland</p>	<p>John Gunnar Mæland. Esperanza Diaz, Kjell Haug, Sturla Gjesdal</p>	<p>2003-2006</p>

	Legeerklæringer til folketrygden – nyttige eller unødvendige?	John Gunnar Mæland. Kristin Syltesæter	2003-2004
	Utviklingen av uførepensjonering i Norge 1970 –2000 – en alder-, periode- og kohortstudie	Sturla Gjesdal. John Gunnar Mæland, Rolf Terje Lie	2003

Universitetet i Bergen: Gruppe for trygdeøkonomi	”The role of gender in long-term sickness absence and transition to permanent disability benefits. Results from a multiregister based, prospective study in Norway 1990-1995,” <i>European Journal of Public Health</i> , 12(3), 2002, 180-186.	Sturla Gjesdal og Espen Bratberg	Prosjekter avsluttet i 2002 og 2003
	“Diagnosis and duration of sickness absence as predictors for disability pension: Results from a three-year, multi-register based and prospective study,” <i>Scandinavian Journal of Public Health</i> , 2003; 31: 246-254	Sturla Gjesdal and Espen Bratberg	
	”The Double Burden’ – Do Combinations of Career and Family Obligations Increase Sickness Absence among Women?” <i>European Sociological Review</i> , 2002, 18(2), 233-249.	Espen Bratberg, Svenn-Åge Dahl og Alf Erling Risa	
	”Evaluating Social Policy by Experimental and Nonexperimental Methods.” <i>Scandinavian Journal of Economics</i> , 2002, 104(1), 147-171.	Espen Bratberg, Astrid Grasdal, Alf Erling Risa	
	” Is there a right treatment for a particular patient group? Comparison of ordinary treatment, light multidisciplinary treatment, and extensive multidisciplinary treatment for long-term sick-listed employees with musculoskeletal pain.” <i>Pain</i> , 95, 2002, 49-63.	Ellen M. Håland Haldorsen, Astrid Grasdal, Jan S. Skouen, Alf E. Risa, Karsten Kronholm, Holger Ursin	
	” Generational Accounting – Quo Vadis? ” <i>Nordic Journal of Political Economy</i> , 28, 2002, 75-89	Bernd Raffelhüschen	
	” Union Disruption in Norway. ” <i>International Journal of Sociology</i> , 33, 2003, 40-63.	Sigve Tjøtta og Kjell Vaage	
	”Geography of the Family,” <i>American Economic Review</i> 92(4), 2002, 981-998.	Kai A. Konrad, Harald Künemund, Kjell Erik Lommerud, and Julio R. Robledo	

"Gender Differences in Early Retirement Behaviour." <i>European Sociological Review</i> , 19(2), 2003, 179-198.	Svenn-Åge Dahl, Øivind Anti Nilsen Kjell Vaage	
"Skill Formation among Vocational Rehabilitation Clients – Public Policy vs Private Incentives," kommer i <i>Education Economics</i> 2003.	Arild Aakvik Egil Kjerstad	
"A Low-Key Social Insurance Reform – Treatment Effects for Back Pain Patients in Norway," <i>Journal of Health Economics</i> , 22(5), pp. 747-762, 2003.	Arild Aakvik, Tor Helge Holmås Egil Kjerstad	
"Estimating the employment effects of education for disabled workers in Norway," <i>Empirical Economics</i> 28 (3), 2003, 515-533.	Arild Aakvik	
"Assessing the effects of an early retirement program," kommer i <i>Journal of Population Economics</i> (akseptert i 2003).	Espen Bratberg, Tor Helge Holmås og Øystein Thøgersen	
"Income effects of divorce in families with dependent children," Trykdegruppens Working Papers-serie nr. 54.	Sigve Tjøtta Espen Bratberg	2002-2003
"Assessing changes in intergenerational earnings mobility," Trykdegruppens Working Papers-serie nr. 54.	Kjell Vaage Espen Bratberg, Øivind Anti Nilsen	2002-2003.
"Unemployment, labour force composition and sickness absence. A panel data study," Trykdegruppens Working Papers-serie nr. 50.	Jan Erik Askildsen, Espen Bratberg, Øivind Anti Nilsen	2002-2003.
"The Impact of a Cash Benefit Reform on Parents' Labour Force Participation." Trykdegruppens Working Paper-serie nr. 58.	Ghazala Naz	2002-2003.
"Education and Completed Fertility in Norway." Trykdegruppens Working Paper-serie nr. 56.	Steinar Vagstad Ghazala Naz, Øivind Anti Nilsen	2002-2003.
"Strukturell modellering av uføretrygd."	Espen Bratberg Kjell Vaage:	2003-2004.
"A panel data study of physicians' labor supply." Trykde-WP nr 60.	Espen Bratberg Badi Baltagi og Tor Helge Holmås	2002-2003.
"The effect of international agreements on environmental problems: an econometric evaluation." Institutt for økonomi working paper 06/03.	Sigve Tjøtta Espen Bratberg, Torgeir Øines	2002-2003.

	"Tidligpensjonering og bedriftskarakteristika. Ein studie basert på kopla person- og bedriftsdata."	Kjell Vaage Arild Aakvik, Svenn-Aage Dahl	2003-2004.
	"Bedriftsheterogenitet og sjukefråver."	Kjell Vaage Astrid Grasdal Kjell G. Salvanes	2003-2004.
	"Analyse av nyare reformar i norsk skulevesen med omsyn på utdannings- og arbeidsmarknadstilpassing."	Kjell G. Salvanes Arild Aakvik, Kjell Vaage	2003-2004.
	"Reimbursement Incentives: An Empirical Analysis of Payment to Norwegian Hospitals."	Arild Aakvik Egil Kjerstad	2003-2004.
	"The Employment Effect of Labour Market Companies in Norway,"	Arild Aakvik Svenn-Åge Dahl	2003
	"Public Transfers and Marital Dissolution." Trykdegruppas Working Papers-serie nr. 52.	Kjell Vaage Sigve Tjøtta	2002-2004.
	"Estimating the Effect of a School Reform on Schooling and Earnings," Trykdegruppens Working Papers-serie nr. 59.	Kjell Vaage Arild Aakvik, Kjell G. Salvanes	2002-2004.

Universitetet i Oslo IASAM	Prediktorer for langvarig arbeidsuførhet. Et delprosjekt av Ullensakerundersøkelsene. Det søker å belyse årsaker til langvarig arbeidsuførhet.	Willy Eriksen, Bård Natvig, Dag Bruusgaard.	
	Helse, arbeid og fritid blant hjelpepleiere En stor, prospektiv, epidemiologisk studie av årsaker til helseplager og sykefravær blant hjelpepleiere. Utvalget består av 7.478 norske hjelpepleiere. Disse er fulgt i 15 måneder ved hjelp av postale spørreskjemaer.	Willy Eriksen, Dag Bruusgaard, Stein Knardahl, Ståle Einarsen	
	Musculoskeletal symptoms in a general population. From humdrum nuisance to chronic, disabling disease. Doktorgradsarbeide. Artikler om hyppigheten av muskel- og skjelettplager i befolkningen, om fysisk aktivitet hos kvinner med fibromyalgi, om sammenhengen mellom muskel-skjelettplager og funksjonsevne, om lokaliserte korsryggssmerter skiller seg fra korsryggssmerter hos personer som har smerter mange andre steder i kroppen i tillegg, og om korsryggssmerter som prediktor for langvarig arbeidsuførhet.	Bård Natvig, Dag Bruusgaard, Willy Eriksen	

	<p>Work ability and sickness absence. Doktorgradsarbeide. Kunnskaper om begrepene arbeidsuførhet og funksjonsnedsettelse ved sykmeldinger, og om legers beslutningsgrunnlag for bedømmelse av pasienters arbeidsevne ved utstedelse av sykmeldinger, er mangelfulle. Kan arbeidsevne, sammen med diagnose, arbeidsrelaterte faktorer og sosiodemografiske data, gi kunnskap om faktorer som innvirker på nedsettelse av arbeidsevne? Og predikerer slike forhold varighet av sykmeldinger, slik at det kan utvikles verktøy og metoder som kan hjelpe leger og trygdefunksjonærer i deres vurderinger av sykdoms innvirkning på nedsettelse av arbeidsevne?</p>	<p>Harald Reiso, Sören Brage, Gunnar Tellnes, Jan F Nygård Dag Bruusgaard, Pål Gulbrandsen, Gudrun Sandbu Jørgensen, Rune Holanger, Dag Soldal</p>	
	<p>Disability/morbidity among unskilled women Doktorgradsarbeide. Arbeidet planlegges å bestå av fire artikler. Disse omhandler: arbeidsrelatete risiko faktorer for muskel- og skjelettsystemet, ansettelsestid som prediktor for uførepensjon i renhold, seleksjon av syke personer til renhold, og psykososialt arbeidsmiljø og mental helse blant renholdere</p>	<p>M. Gamperiene, M. Wærsted, H. Stigum, J. F. Nygård, S. Brage, T. Bjerkedal, D. Bruusgaard, I. Sandanger</p>	
	<p>Hva er god (helse)hjelp for kvinner med kroniske muskelsmerter? Doktorgradsprosjekt</p>	<p>Sissel Steihaug</p>	
	<p>En kritisk analyse av den medisinske uførepensjonsvurderingen Hensikten med studien er å analysere filosofisk den medisinske uførepensjonsvurderingen i et rettferdighets- og et folkehelseperspektiv. Hvordan formell og materiell rettferdighet blir utøvd i henhold til lov og praksis blir studert, dessuten de nåværende objektivitetskriteriene. Disse blir kritisert for å ha et for sterkt biomedisinsk fokus. De har for lite fokus på hele personen med sine evner og ressurser, men også sine begrensninger.</p>	<p>Hans Magnus Solli, Dag Bruusgaard Inngår i et lisensiatsgradsprosjekt ved Nordiska hälsovårdshögs kolan</p>	
	<p>Muskel- og skjelettplager hos voksne Prosjektet belyser årsaker og utvikling av muskel- og skjelettplager i en befolkning. Et spørreskjema er utsendt til et utvalg av befolkningen i Ullensaker kommune (ca 4 000 i alderen 20-70 år) for å kartlegge årsaker og utvikling av muskel- og skjelettplager i en befolkning. En oppfølgingsundersøkelse ble gjennomført høsten 1994.</p>	<p>Bård Natvig, Bente Smedbråten, Willy Eriksen, Dag Bruusgaard</p>	

	<p>Prediktorer for langvarig arbeidsuførhet er delprosjekt av Ullensakerundersøkelsene. Prosjektet søker å belyse årsaker til langvarig arbeidsuførhet.</p>	<p>Willy Eriksen, Bård Natvig, Dag Bruusgaard.</p>	
	<p>Muskel- og skjelettplager hos barn Forekomst av mentale problemer, fysisk aktivitet og kroppssmerter hos barn fra skoleundersøkelsen i Ullensaker.</p>	<p>B. Natvig, B. Smedbråten, P. Bruusgaard, D. Bruusgaard</p>	
	<p>Trygdeundersøkelsen til Statens helseundersøkelser Trygdespørsmålene i "40-åringsundersøkelsene" er koblet sammen med stønadsregistre i RTV for å studere helse, livsstil og trygdehistorie i et datasett som omfatter både trygdemottakere og andre. Bl.a. intervensjonsforsøk med bedriftsintern rehabilitering.</p>	<p>B.Claussen, K. T. Haugstvet, Y. Haugstvedt.</p>	
	<p>Psykiske helseproblemer - en ti års oppfølgingsstudie av hyppighet, årsaker, forløp og diagnoser Prosjektet er en forlengelse av Inger Sandangers doktorgradsprosjekt. Hensikten er å re-intervjue respondentene i den psykiatriske befolkningsstudien fra 1990, og gir muligheter til unike forløpsanalyser av psykiatrisk sykdom i et befolkningsmateriale. Studien inkluderer også forhold som kan predikere fremtidig trygdekarriere.</p>	<p>Inger Sandanger</p>	
	<p>Sykелighet og rekruttering til arbeidsmarkedet i en høykonjunktur – hvilken betydning har kronisk sykdom? I sykefraværskningen er det vist at sykefraværet øker i perioder med lav arbeidsløshet. En hypotese for å forklare dette funn er at arbeidstakere med sviktende helse rekrutteres til arbeidsmarkedet i gode tider. Prosjektets formål er å teste denne hypotesen. Studien vil baseres på data fra KIRUT-basen, og er et samarbeidsprosjekt mellom FAFO og IASAM</p>	<p>Sören Brage, Axel West Pedersen</p>	

	<p>Vestfoldmodellen-evaluering av effekter</p> <p>Vestfoldmodellen er et intervensjonsprogram hvor alle sykemeldte ved 8 ukers sykemelding i Vestfold med muskelskjelett diagnose vurderes av fysikalsk medisiner som via spesialisterklæring gir anbefaling om videre oppfølging, behandling og tiltak på arbeidsplassen. Evalueringen har til hensikt å undersøke hvorvidt en mer aktiv tilnærming til muskelskjelettlidelser med økt engasjement fra arbeidsgiver medfører mindre sykkelighet og mindre uførepensjonering.</p>	<p>H. Elvsåshagen og G. Tellnes</p>	
	<p>Uførhet og utdanningsnivå</p> <p>I samarbeid med SSB, FD-trygd analyseres data over sammenhengen mellom uførepensjonering, alder, kjønn, diagnose og utdanningsnivå i den norske befolkning.</p>	<p>Dag Bruusgaard</p>	
	<p>Skader på Værøy III</p> <p>En ny registrering av alle typer personskafer i Værøy kommune i Nordland har pågått i år 2000 bl.a. for å få til en 20 års oppfølging av de første skadeprosjektene på Værøy fra perioden 1980-90</p>	<p>Gunnar Tellnes</p>	
	<p>Funksjonsvurderinger - behandlers oppgave i det inkluderende arbeidsliv</p> <p>Prosjektet består av fem delprosjekter hvis overordnede formål er å kritisk vurdere og systematisere eksisterende kunnskap om funksjonsvurderinger. Delprosjektene omfatter:</p> <p>Kartlegging av behandlers holdninger, forståelse og behov omkring funksjonsvurdering i konsultasjon</p> <p>Utvikling av metoder, retningslinjer og instrumenter for behandleres vurdering av funksjon ved behov for rehabilitering</p> <p>Utvikling av metoder, retningslinjer og instrumenter for behandleres vurdering av funksjon ved tildeling av trygdeytelser</p> <p>Pc-baserte løsninger for funksjonsvurdering</p> <p>Utprøving av egenoppdelt funksjon</p>	<p>Søren Brage, Kariann Krohne, Pål Steiran,</p>	<p>juni 2003 – desember 2006</p>
	<p>Brukerkontoret i Oslo</p> <p>Etter et initiativ fra Institutt for allmenn- og samfunnsmedisin er det etablert et brukerkontor i Oslo som evalueres fra NIBR. Dag Bruusgaard sitter i prosjektgruppen og er således indirekte involvert i evalueringen av kontoret</p>	<p>Dag Bruusgaard</p>	

	<p>Monitorering av muskel- og skjelettsykdommer i EU.</p> <p>Som ledd i et større EU prosjekt om monitorering av sykkelighet, er Dag Bruusgaard anmodet om å lede gruppen som skal vurdere muskel- og skjelettlidelser i et samarbeid med forskere fra et flertall av Eus medlemsland.</p>	<p>Bård Natvig, Dag Bruusgaard</p>	
	<p>Funksjonsvurdering i trygden</p> <p>Seksjon for arbeids- og trygdemedisin har innsendt en omfattende søknad om et større prosjekt for å videreutvikle funksjonsbegrepet og å utarbeide instrumenter til bruk i trygdeetaten.</p>	<p>Gunnar Tellnes, Bjørgulf Claussen, Dag Bruusgaard</p>	
	<p>Å være uførepensjonert</p> <p>Semistrukturerte intervjuer med uførepensjonerte i Lier kommune med henblikk på nåværende medisinsk tilstand, trivsel og forhold rundt pensjoneringstidspunktet.</p>	<p>Otto Rivelrud, Dag Bruusgaard</p>	
	<p>Uførhet, rettferdighet og menneskesyn</p> <p>En kritisk analyse av objektive kriterier for rettferdig fordeling av uførepensjon.</p> <p>doktorgradsarbeid</p> <p>En viktig bakgrunn for prosjektet er erkjennelsen av at medisinen er både vitenskap og kunst (eller praksis). På denne bakgrunn skal de objektive kriterier for at en medisinsk uførepensjonsvurdering skal kunne betegnes som rettferdig, tas opp til analyse. Målet er å formulere en praktisk modell for objektive kriterier for en rettferdig medisinsk vurdering av mennesker som søker uførepensjon. Materialet består av rettslige og medisinske tekster om den medisinske uførepensjonsvurderingen i Norge fra 1960 til i dag. Metoden er tekstanalyse ved hjelp av begreps- og argumentasjonsanalyse og hermeneutikk.</p>	<p>Hans Magnus Solli</p>	
	<p>Gravides sykefravær - hensiktsmessig bruk av trygdens ytelser? Hva kan oppnås med egnet tilrettelegging?</p> <p>Vurdering av fordelinger mellom ytelser ved fravær i graviditeten: muligheter for, og konsekvenser av andre fordelinger i forhold til inkludering/ekskludering av kvinner i arbeidslivet. Samt vurdering av mulighetene for en reduksjon av behov for fravær i dagens arbeidsliv ved endret praksis i arbeidslivet og bedre samhandling mellom svangerskapskontroll, trygdemyndigheter og arbeidsliv.</p>	<p>Ebba Wergeland, Tale Sølvberg.</p>	

Østlandsforskning Serviceboks 2626 Lillehammer	Omsorgslønn til familier med funksjonshemmede barn. Prosjektet omhandler blant mange andre problemstillinger forholdet mellom trygdeytelser og omsorgslønn.	Torhild Andersen	
	Omsorgslønn til foreldre med funksjonshemmede barn. Lønn, påskjønnelse eller avlat? Formålet er å prøve ut enklere tildelingsregler, sette sammen en bedre "omsorgspakke" og bedre på familienes, særlig mødrenes, kontakt med arbeidsmarkedet.	John Eriksen, Torhild Andersen Ole Petter Askheim	Avsluttet 2003
	Statlig budsjettpolitikk og regional utvikling Kartlegging av hvordan midlene gjennom trygdesystemet i 2000 fordeler seg på hhv stønadsmottakers bostedskommune og på stønadstype (krigspensjon, kontantstøtte, barnetrygd, fødsels- og adopsjonspenger mv., dagpenger, attføringspenger mv., sykepenger, uførepensjon mv., rehabiliteringspenger, v., alderspensjon, etterlattepensjoner, stønader til enslig mor eller far, gravferdsstønad og andre overføringer til husholdninger gjennom Rikstrygdeverket). Videre analyseres disse trygdenes/stønadenes andeler av samlet brutto og netto personinntekt i ulike deler av landet og betydning for næringsutviklingen.	Morten Ørbeck	Avsluttet 2002
	"En må ha tid til å lære!" Evaluering av nettbasert studium for trygdestudenter Hvor godt egnet er nettbasert studieopplegg for denne målgruppen, hva kan eventuelt gjøres for å forbedre opplegget.	Lene Nyhus	Avsluttet 2002
	Erfaringsbasert læring i trygdeetaten. Evaluering av pilotprosjektet "Erfaringslæring – Vesterålen". Utprøving av ulike metoder for erfaringsbasert læring i trygdeetaten gjennom nettverk/fagmøte, hospitering og utveksling av problemstillinger pr e-post.	Trude Hella Eide	Avsluttet 2003
	Effekter av statlig politikk i indre Østlandsområdet Notatet gir en dypere analyse av bl.a. trygdesystemets betydning for inntektskapning og regional utvikling, innenfor et geografisk avgrenset område (Hedmarksregionene Østerdalen og Glåmdalen)	Morten Ørbeck Gro Mari Grimsrud Svein Erik Hagen	Avsluttet 2003

	<p>Erfaringsbasert læring i trygdeetaten – evaluering av forsøk. Vinne erfaring med kollegaveiledning og bruk av refleksjonsskjema for å bidra til at saksbehandlerne skal gjennomføre brukersamtaler på en sikrere og tryggere måte.</p>	Lene Nyhus	Avsluttet 2003
	<p>Fra perm til skjerm. Evaluering av forsøksarbeid med grunnopplæringsmoduler på nett i Trygdeetaten. Test av ulike former for nett-baserte studier i internopplæringen.</p>	Lene Nyhus	Avsluttet 2002

PUBLIKASJONSLISTE

(1997 – September 2003)

RTV - UTREDNINGSAVDELINGEN

RAPPORTER

- R 01/97 Varighet av langtidssykemeldinger med og uten godkjent yrkesskade/yrkessykdom
- R 02/97 Oppfølging sykmeldt med særlig vekt på 12-ukers vedtaket.
- R 03/97 Søknader om uførepensjon i årene 1992-95.
- R 04/97 Basisrapport 1996.
- R 05/97 Basisrapport 1996, (sammendrag).
- R 06/97 Geografiske variasjoner i trygdebruk
- R 07/97 Sykepengeutviklingen i 1996
- R 08/97 Søknader og avslag 1995/96
- R 01/98 Diagnoseendring ved sykmelding
- R 02/98 Sykefravær og sysselsetting (erstattes med 05/98)
- R 03/98 Basisrapport 1997
- R 04/98 Basisrapport 1997 - Sammendrag
- R 05/98 Sykefravær og sysselsetting
- R 06/98 Utgår
- R 07/98 Hva skjer med dem som avslås rehabilitering
- R 08/98 Utviklingstrekk og nøkkeltall. Hjelpemidler for funksjonshemma 1996
- R 09/98 Sykepengeutviklingen i 1997
- R 10/98 Utviklingstrekk og nøkkeltall. Hjelpemidler for funksjonshemma 1997
- R 01/99 Forventet pensjoneringsalder i Norge
- R 02/99 Basisrapport 1998
- R 03/99 Basisrapport (sammendrag) 1998
- R 04/99 Økonomiske effekter av referanseordningen

- R 05/99 Gjennomgang av syketransportområdet (SIII)
- R 06/99 (Ble ikke utgitt)
- R 07/99 Utviklingen i uførepensjonsordningen på 1990 tallet - endring i praksis
- R 01/00 Basisrapporten 1999
- R 02/00 Basisrapporten 1999 (sammendrag)
- R 03/00 Overføring av ansvaret for syketransport og reiseutgifter for behandlingspersonell til kommunesektoren (SIII)
- R 04/00 Diagnoser og sykefravær 1994-1999
- R 05/00 Tjenestetilbud og tilgjengelighet
- R 06/00 Geografisk variasjon i tilgang av nye uførepensjonister 1980-1997 etter fylke
- R 07/00 Uførepensjonering av unge mennesker i Norge
- R 08/00 Allmennlegers takstbruk
- R 01/01 Basisrapporten 2000
- R 02/01 Basisrapport 2000 - Sammendrag
- R 03/01 Brukere med psykiske lidelser mellom 25 – 45 år.Effekten av trygdeetatens oppfølging.
- R 04/01 Forventet pensjoneringsalder i Norge 1995-2000
- R 05/01 Befolkningens kontakt med allmennlegetjenesten i løpet av ett år – en situasjonsbeskrivelse før innføringen av fastlegeordningen
- R 01/02 Basisrapport 2001
- R 02/02 Basisrapporten 2001 – Sammendrag
- R 03/02 Prosjekter innen trygdeforskning
- R 04/02 Konsekvenser for folketrygden ved å innføre tjenestebasert brukerbetaling i alders- og sykehjem.
- R 05/02 Egenvurdering av funksjon – Utvikling av norsk funksjonsskjema for bruk i trygdeetaten.
- R 06/02 Gjennomsnittlig pensjoneringsalder i Norge 1970-2001

- R 01/03 Basisrapport 2002
- R 02/03 Basisrapport 2002 - Sammendrag
- R 03/03 Avslag på søknad om uførepensjon 1999-2002
- R 04/03 Overgangsstønad - hva skjedde med de som mistet overgangs-stønaden pga.
innføring av et nytt vilkår i 1999.

SAMMENDRAGSSERIE

- 01/97 Varighet av langtidssykmeldinger med og uten godkjent yrkesskade/yrkessykdom.
- 02/97 Oppfølging sykmeldt med særlig vekt på 12-ukers vedtaket
- 03/97 Søknader om uførepensjon i årene 1992-95
- 04 og 05/97 Basisrapport 1996 og Basisrapport 1996 sammendrag. Mellomlangsigtig budsjettering og rapportering.
- 06/97 Grafiske variasjoner i trygdebruk.
- 07/97 Sykepengeutviklingen i 1996.
- 08/97 Søknader og avslag 1995/96
- 01/98 Diagnoseendring ved sykmelding
- 02/98 Utgår
- 03/98 Basisrapporten 1997
- 04/98 Basisrapporten 1997 (sammendrag)
- 05/98 Sykefravær og sysselsetting
- 06/98 Utgår
- 07/98 Hva skjer med dem som avslås rehabilitering
- 08/98 Utviklingstrekk og nøkkeltall. Hjelpemidler for funksjonshemma 1996
- 09/98 Sykepengeutviklingen i 1997
- 07/99 Utviklingen i uførepensjonsordningen på 1990 tallet - endring i praksis
- 01/00 Basisrapport 1999
- 02/00 Sammendrag Basisrapport 1999
- 03/00 Overføring av ansvaret for syketransport og reiseutgifter for behandlingspersonell til kommunesektoren
- 04/00 Diagnose og sykefraværet 1994-1999
- 05/00 Tjenestetilbud og tilgjengelighet

06/00 fylke	Geografisk variasjon i tilgang av nye uførepensjonister 1980-1997	etter
07/00	Uførepensjonering av unge mennesker i Norge.	
03/01	Brukere med psykiske lidelser mellom 25 – 45 år- effekter av trygdeetatens oppfølging?	
04/01	Forventet pensjoneringsalder i Norge.	

STATISTIKK

S 01/97	Saksstatistikk for TK 4. kv. 1996 (utgår)	
S 03/97	Saksstatistikk for FTK 1996	
S 04/97	Nøkkeltall 1996	
S 05/97	Saksstatistikk for FTK 1. kv. 1997	
S 07/97	Statistikk for rådgivende leger 1997	
S 09/97	Nøkkeltall pr. 30.06.97	
S 10/97	Rådgivende tannlegers virksomhet 1996	
S 01/98	Avslag på krav om uførepensjon, og omgjøring etter ankebehandling-1996 (Utvikling 1994-96)	
S 03/98	Nøkkeltall 1997	
S 05/98	Rådgivende tannlegers virksomhet 1997	
S 06/98	Statistikk for Rådgivende leger 1997	
S 08/98	Nøkkeltall pr. 30.06.98	
S 01/99	Folketrygden Nøkkeltall 1998	
S 03/99	Statistikk for rådgivende leger	
S 05/99	Rådgivende tannlegers virksomhet 1998	
S 07/99	Folketrygden Nøkkeltall pr. 30.06.99	
S 03/00	Folketrygden Nøkkeltall 1999	
S 04/00	Statistikk for rådgivende leger	

- S 06/00 Folketrygden Nøkkeltall pr. 30.06.00
- S 01/01 Folketrygdens Nøkkeltall 2000
- S 03/01 Rådgivende tannlegers virksomhet 1999
- S 05/01 Stønadsstatistikk pr. fylke og trygdekontor. 2. kvartal 2001
- S 06/01 Folketrygden – Nøkkeltall – 1. halvår 2001
- S 01/02 Folketrygden – Nøkkeltall 2001
- S 03/02 Statistikk for rådgivende leger 2000
- S 04/02 Rådgivende tannlegers virksomhet 2000
- S 05/02 Folketrygden – Nøkkeltall 1. halvår 2002
- S 01/03 Folketrygden – Nøkkeltall 2002
- S 03/03 Trygdestatistisk Årbok 2003
- S 05/03 Nøkkeltall pr. 30.6.03

ANDRE ÅRLIGE PUBLIKASJONER

Trygdestatistisk årbok
Fakta om trygden
Trygdebudsjett og regelendringer
Årsregnskapene 1994 og 1995
Basisrapport 1994 og 1995

Forsøksvirksomhetens prosjekter
inndelt etter
Forsøksvirksomhetens delmål



Innholdsfortegnelse

1. INNLEDNING	S. 4
2. PROSJEKTENE KATEGORISERT ETTER PROGRAMNOTATETS DELMÅL	S. 4
2.1 DELMÅL A	S. 4
2.1.1 PÅGÅENDE PROSJEKTE	S.4
• 3-3 TURNUS SOM NYTT ORGANISATORISK TILTAK FOR Å REDUSERE SYKEFRAVÆRET VED SKUDENES BU- OG BEHANDLINGSHEIM	S. 4
• FORSØK MED UTVIDET EGENMELDING I KRISTIANSAND KOMMUNE	S. 4
• LØSNINGER I BEDRIFT	S.4
• FRISKBUSS - ARBEIDSMILJØ I BUSSBRANSJEN	S. 5
2.1.2 AVSLUTTEDE PROSJEKTER	S. 5
• RYGGSKOLE-PROSJEKTET – DYNØ INDUSTRIER A/S	S. 5
• KRAFTTAK FOR NÆRVÆR	S. 5
• LØNNSOMT NÆRVÆR	S.5
• STRAKS	S. 5
• SYKEFRAVÆR BLANT ANSATTE I OSLO-SKOLEN	S.6
• BMM – BELASTNINGSLIDELSER OG MUSKULÆR MESTRING	S.6
• GILDE AGRO, FTK ROGALAND	S.6
• FØREBYGGING OG OPPFØLGING AV ARBEIDSRELATERTE BELASTNINGSLIDINGER VED KVÆRNER LEIRVIK A.S	S.6
• MUSKELSMERTEPROSJEKTET I SOGN OG FJORDANE	S.6
• MEDVIRKNINGSPROSJEKTET – RIT	S.6
• SYKEFRAVÆRSOPPFØLGING I MOSS KOMMUNE	S.7
• ARBEIDSKONTRAKT FOR BEDRET ARBEIDSEVNE OG REDUSERT SYKEFRAVÆR	S. 7
• PERSON OG BEDRIFT SOM ORGANISERENDE PRINSIPP FOR ARBEID MED SYKEFRAVÆR OG BEDRIFTSINTERN ATTFØRING - ET FELTFORSØK I ÅGDER	S.7
2.2 DELMÅL B	S. 7
2.2.1 PÅGÅENDE PROSJEKTER	S.7
• REDUSERT UTSTØTING OG SYKEFRAVÆR I SYKEHUS (RUSS)	S.7
• VESTFOLDMODELLEN –EVALUERING AV EFFEKTER	S.8
• HVA BLIR BEDRIFTSHELSETJENESTENS ROLLE I DET INKLUDERENDE ARBEIDSLIV?	S. 8
2.2.2 AVSLUTTEDE PROSJEKTER	S.8
• ARBEIDSGIVERKONTAKT, OPPFØLGING AV SYKMELDTE I SØRREGIONEN	S. 8
• REDUKSJON AV SYKEFRAVÆR GJENNOM FOREBYGGENDE TILTAK	S.8
• REHABILITERING AV ANSATTE MED BELASTNINGSLIDELSER	S. 8
• SYKEFRAVÆRSPROSJEKTET VED RINGNES GJELLERÅSEN	S. 9
• SAMORDNING AV ARBEIDSGIVERKONTAKT – TBK TRYGDEETATENS BEDRIFTSKONTAKT	S.9
• MODUM PROSJEKTET	S.9
• OPPFØLGING AV SYKMELDTE	S.9
• RICA/FINNMARK	S.9
• FRISK I NORD ØSTEDAL	S.9
• STANGE TRYGDEMEDISINSKE POLIKLINIKK	S.10
• BERGENSPROSJEKTET AKTIV OPPFØLGING	S. 10

• FASØ HMS	s. 10
• HJERTEREHABILITERINGSPROSJEKTET	s. 10
• ATTRAKTIV BEDRIFTSHELSETJENESTE – ET VIRKEMIDDEL FOR REDUSERT SYKEFRAVÆR	s. 10
• RESURSENTRET PÅ SORTLAND	s. 10
• BEDRIFTSUTVIKLING UTEN GRENSER	s. 11
• SYKEFRAVÆRET I TRØSTE OG BÆREYRKER	s. 11
• FAPRO	s. 11
• KOMMUNIKASJON OG HELSE	s. 11
• LØSNINGER I ARBEID	s. 12
• AKTIV SYKMELDING	s. 12
• JÆRPROSJEKTET – BEDRIFTSINTERN ATTFØRING – EVALUERING AV FORSØK	s. 12
• SYKEFRAVÆRSPROSJEKTET S.O.T.	s. 12
• KRAFTTAK MOT SYKEFRAVÆR I OPPDAL { }	s. 12
• ARBEIDSGIVERKONTAKT OG OPPFØLGING AV SYKMELDTE	s. 12
• AKTIV HELSE	s. 13
• HELSE- OG LEVEKÅRSUNDERSØKELSE I AGDERFYLKENE	s. 13
• KOBOKS (KOBLINGSBOKSEN)	s. 13
• BEDRIFTSRETTET SYKEFRAVÆRSOPPFØLGING SOM METODE FOR REDUKSJON AV SYKEFRAVÆR OG HINDRING AV FRAFALL FRA ARBEIDSLIVET I ØSTFOLD	s. 13
• SYSTEMATISK OPPFØLGINGSARBEID – LÅGARE SJUKEFRAVÆR?	s. 13
• RINGERIKE – HALLINGDALPROSJEKTET	s. 13
2.3 DELMÅL C	s. 14
2.3.1 PÅGÅENDE PROSJEKTER	s. 14
• ARBEIDSTAKERE MED LESE- OG SKRIVEVANSKER- UTPRØVING AV DIALEKTBASERT STAVEVERKTØY; NONITE	s. 14
• VEIEN INN I ARBEIDSMARKEDET	s. 14
• EN HELT VANLIG JOBB	s. 14
• HOLDNINGER TIL FUNKSJONSHEMMEDE. ET NYBROTTSARBEID INNEN HOTELL- OG REISELIVSNÆRINGEN	s. 14
2.3.2 AVSLUTTEDE PROSJEKTER	s. 14
• ARBEID OG PSYKISKE LIDELSER	s. 15
• UNGE UFØRE I ARBEID	s. 15
• HØGLØKKA	s. 15
• HJELP GJENNOM SAMHANDLING	s. 15
• LINKEN	s. 15
• REAKTIVISERING AV UNGE UFØRE	s. 15
BASISTEAM ELLER ATTFØRINGSUTVALG? ENTEN ELLER, ELLER BEGGE DELER?	s. 15
• UFØREPENSJONISTER – FRIVILLIG TILBAKEFØRING TIL ARBEID	s. 15
3. KORT AVSLUTTENDE KOMMENTAR	s. 16

1. Innledning

I møte den 26.06.03 ga Forsøksvirksomhetens styringsgruppe sekretariatet i oppdrag å kategorisere pågående og avsluttede prosjekter etter Programnotatets delmål. Dette for å få oversikt over hvordan porteføljen fordeler seg med henhold til Forsøksvirksomhetens delmål, og for dermed å kunne planlegge den videre satsningen.

2. Prosjektene kategorisert etter programnotatets delmål:

2.1 Delmål A.

Utvikling og utprøving av systemer og rutiner for å bistå arbeidsgiver og arbeidstaker i deres arbeid med å forebygge og følge opp sykmeldte på arbeidsplassen.

Det forutsettes at arbeidsplassen skal være den primære arena for forebygging og oppfølging av sykmeldte og at dette i hovedsak skal være arbeidstakers og arbeidsgivers ansvar.

2.1.1 Pågående prosjekter

3-3 turnus som nytt organisatorisk tiltak for å redusere sykefraværet ved Skudenes bu- og behandlingsheim, Rogaland

Periode: 08.04.02 – 31.12.06

Prosjektet ønsker å prøve ut ny turnusordning for å redusere sykefraværet. De ansatte går i en kontinuerlig turnus, der de går på jobb 3 dager og har 3 dager fri. Dette innebærer at de jobber mer helg enn før, men til gjengjeld er ikke arbeidstiden knyttet opp i turnus.
--

Forsøk med utvidet egenmelding i Kristiansand kommune, Vest-Agder

Periode: 01.06.01 – 31.05.04

Målet med prosjektet er redusert sykefravær ved hjelp av utvidet bruk av egenmelding (inntil 50 dager), i kombinasjon med økt og formalisert samhandling mellom den sykmeldte og arbeidsplassen. Man ønsker redusert utstøting fra arbeidslivet gjennom bedre tilpasning av arbeidsoppgaver etter arbeidsevne, et arbeidsmiljø der arbeidstaker føler økt mestring og opplever seg velkommen og nødvendig - også når arbeidsevnen er nedsatt.

Løsninger i bedrift, NHO

Periode: 01.01.00 – 31.12.03.

Målgruppen er ansatte i SAS. Målet med prosjektet er å prøve ut praktiske arbeidsmetoder og rutiner for å tilrettelegge arbeidet for personer som sykmeldes eller står i fare for å bli sykmeldt. Man ønsker også å drive et forebyggende arbeid med tanke på å avkorte sykmeldingsperioden og forhindre utstøting av arbeidslivet med spesiell vekt på gruppen sykmeldte med sammensatte/mentale problemer. Prosjektet søkte å skape forståelse for barrierer som sykmeldte med sammensatte/mentale problemer møter på arbeidsplassen og i hjelpeapparatet. Samarbeidsrutiner med trygdekontoret er utviklet med henhold til rådgivning i forhold til regelverket i Folketrygden.
--

Friskbuss - Arbeidsmiljø i bussbransjen, Oslo
--

Periode: 01.05.01 – 01.06.06

Målgruppen er sjåfører i den norske transportnæringen. Transportnæringen har høyt

sykefravær, lange sykemeldinger, lav ansiennitet, lavere gjennomsnittlig levealder og arbeidslivsglede enn andre bransjer. 7 organisasjoner fra både arbeidsgiver- og arbeidstakersiden ønsker å få frem kunnskap, som kan brukes til å endre den negative utviklingen.

2.1.2 Avsluttede prosjekter

Ryggskole-prosjektet – Dyno Industrier A/S, Lillestrøm

Periode: September 1994 – januar 1995

Målet var at intervensjon skulle føre til objektiv bedring av ryggfunksjonen. Den enkelte skulle etablere et aktivt forhold til egentrening og riktig bruk av ryggen, slik at dette ga seg utslag i minsket sykkelighet og fravær.

Kulturbetinget langtidsfravær, FTK Hordaland

Periode: oktober 1995 -1997

Prosjektets målgruppe er arbeidstakere i Dale A/S og Dale garn og trikotasje A/S. Målsetningen var at tidlig intervensjon skulle forhindre en passiv trygdekarriere, samt redusere langtidsfraværet og bruken av hyppige korttidsfravær på grunn av arbeidsrelatert belastning. Man ønsket også å bedre arbeidstakers og arbeidsgivers holdning til redusert arbeidsevne, sykdom og fravær, samt bringe langtidssykmeldte tilbake til ordinær arbeidssituasjon. Målet var å redusere fraværet med 15% pr. år i prosjektperioden.

Krafttak for nærvær, FTK Nord-Trøndelag

Periode: 01.09.96-21.12.97

Prosjektets målsetning var å øke nærværet og redusere frakobling fra arbeidslivet, sette helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomhetene i sammenheng med øvrige mål og strategier, og anskueliggjøre økonomiske forbedringsmuligheter ved et bedre arbeidsmiljø og redusert fravær. Målet var å videreutvikle samhandlingen mellom de aktører som har et særansvar for støtte- og veiledningsfunksjoner innen helse, miljø og sikkerhetsarbeid. Målgruppen var offentlige sektor i Nord-Trøndelag.

Lønnsomt nærvær, FTK Nord-Trøndelag

Periode: 01.09.93 – 31.03.96

Prosjektets mål var å øke nærværet og redusere frakobling fra arbeidslivet, samt ta vare på erfaringer som kan overføres til det øvrige arbeidsliv og forvaltning. Dette ved veiledning i bruk av skjema, samt innføring av rutiner for å følge opp den sykmeldte. Dialogen for å knytte kontakt mellom den sykmeldte, den sykmeldende lege, bedriftshelsetjenesten og bedriften/virksomhet ble innført. En rekke arbeidsgivere deltok.

Straks, FTK Oslo

Periode: 01.09.98 – 31.12.01

Prosjektets mål var å fremme bruk av aktiv sykmelding i små og mellomstore bedrifter. Man ønsket å øke kjennskap til aktiv sykmelding som virkemiddel for å få sykmeldte tilbake i jobb igjen, få flere arbeidstakere til å prøve aktiv sykmelding, iverksette aktiv sykmelding før 8. sykmeldingsuke. Prosjektet ønsket å formidle ulike måter å bruke aktiv sykmelding på.

Sykefravær blant ansatte i Oslo-skolen, FTK Oslo

Periode: 01.09.97 - 30.04.00

Prosjektets mål var å forebygge sykefravær gjennom tiltak rettet mot arbeidsmiljø, samt utvikling av tiltak for å følge opp sykmeldte. Man skulle forsøke å identifisere eventuelle arbeidsmiljøfaktorer som påvirket sykefraværet, prøve ut tiltak på arbeidsmiljøside som kunne forebygge sykefraværet, samt prøve ut tiltak som gjelder oppfølging av sykmeldte gjennom god personalomsorg og praktisk tilrettelegging på arbeidsplassen i alle ansatte i 10 Oslo-skoler.

BMM – Belastningslidelser og muskulær mestring, FTK i Rogaland

Periode: 15.09.95 - 15.03.97

Prosjektets mål var å undersøke om et tidsbegrenset program med muskeltrening, kunnskapsformidling og opplæring ville føre til opplevelse av økt muskulær mestring i jobbsituasjonen og dermed reduksjon av sykefravær.

Gilde Agro, FTK Rogaland

Periode: Juni 1995 - august 1996, dato?

Prosjektets mål var å redusere et begynnende sykefravær hos enkelte ansatte, redusere det totale sykefravær ved AGRO – Fellesslakteri. Virkemidlene var tidlig aktivisering og motivering for å gjenoppta arbeidet, samt hjelp til selvhjelp for den enkelte ansatte med et høyt sykefravær til å klare å fungere i sitt yrke.

Førebygging og oppfølging av arbeidsrelaterte belastningslidinger ved Kværner leirvik a.s, FTK Sogn og Fjordane

Periode: 01.06.96 – 31.12.97

Prosjektets formål var å forebygge utvikling av belastningslidelser ved Kværner Kleven Leirvik a.s, samt å redusere forekomsten av belastningslidelser og plager. Man skulle redusere sykefraværet som skyldes slike plager.

Muskelsmerteprojektet i Sogn og Fjordane, FTK Sogn og Fjordane

Periode: 29.09.97- 07.05.99

Prosjektets målsetning var å bedre livskvaliteten hos arbeidstakere med kroniske muskelsmerter, få til et helhetlig og samordnet rehabiliterings- og attføringsopplegg som er forankra i arbeidssituasjonen, samt redusere sykefraværet. Målgruppen var personar med kroniske muskelsmerter som er i arbeid, og som har hyppig og/eller langvarig sjukefravær, eller står i fare for å få det.

Medvirkningsprosjektet - RIT, FTK Sør-Trøndelag

Periode: : 01.10.96 – 28.02.00

Målet for prosjektet var å utvikle varige selvberende prosesser for arbeidsmiljøutvikling blant renholdspersonellet, å utvikle rutiner for tidlig inngripen og oppfølging av sykmeldte. Man ønsket å gi trygdeetaten økt kunnskap om medvirkningsbaserte prosjektmodeller som fremmet arbeidsmiljøutvikling og fraværsreduksjon, samt å utvikle et attføringstilbud overfor langtidssykmeldte som bygger på kompetanseheving og sosial kontakt mot arbeidskollegaer. Den siste målsettingen gikk ut like etter prosjektets oppstart. Årsaken til dette var at Aetats §20-kurs, som attføringstiltak, ble stoppet.

Sykefraværsoppfølging i Moss kommune, FTK Østfold

Periode: 01.04.95 -31.12.96

Prosjektets mål var å øke arbeidsmiljøaktivitetene med sikte på å forebygge og redusere sykefravær, samt å hindre frafall fra arbeidslivet. Man ønsket bedre helse, trivsel og

arbeidsmiljø.

Arbeidskontrakt for bedret arbeidsevne og redusert sykefravær, FTK Troms

Periode: 01.10.00 - 31.12.02

Målet med prosjektet var å bedre helse, trivsel, produktivitet og konkurransevne, med påfølgende kostnadsreduksjoner i de deltagende bedrifter. Dette gjennom å fremme arbeidstakernes arbeidsevne (lavere sykefravær) og redusere "turn over". Arbeidstakere i faresonen for å bli sykmeldte skulle fanges opp i en tidlig fase.

Person og bedrift som organiserende prinsipp for arbeid med sykefravær og bedriftsintern attføring - et feltforsøk i Agder

Periode: 01.11.97 – 31.03.02

Målet var å organisere og styre et integrert regionalt system for sykefraværsoppfølging og attføring, der hensyn og forutsetninger til bedrift og arbeidstaker var et grunnleggende organisatoriske prinsipp. Et system som ser helse og verdiskapning i sammenheng.

2.2 Delmål B

Utvikling og utprøving av samhandlingsrutiner og kommunikasjon mellom bedrift (arbeidsgiver/arbeidstaker) og offentlige myndigheter, bedrift og lege/fastlege og mellom arbeidsgiver og arbeidstaker i oppfølgingen av sykmeldte.

Det forutsettes her at det offentlige primært skal være en støttespiller for partenes oppfølgingsansvar/arbeid og at trykdeetaten skal ha det koordinerende ansvaret for den offentlige oppfølgingsinnsatsen rettet mot virksomhetene.

2.2.1 Pågående prosjekter

Redusert utstøting og sykefravær i sykehus (RUSS); Buskerud/Vestfold

Periode: 01.08.02 – 31.12.05

Sykehusavdelingene arbeider med å forankre tiltak for å forhindre sykmelding/langstidsfravær blant ansatte og i linjeledelsen. Den enkelte fokusgruppe fungerer som et team, og har blitt tilført den utviklingskompetanse som er nødvendig for det arbeid som gjøres. Resultater fra spørreundersøkelse, har gitt et viktig bidrag til det videre arbeidet med tiltak i avdelingene.

Vestfoldmodellen –evaluering av effekter; FTK Vestfold

Periode: 01.06.02 – 31.12.06

Målgruppen er personer med muskel/skjelettdiagnoser henvist til Kysthospitalet. Målet er å undersøke om bedret faglig håndtering via modellen, med sterk vekt på gjenopptagelse av normale aktiviteter og redusert medikalisering, reduserer antall sykedager og redusert tilgang til uførepensjon. Prosjektet ønsker å klarlegge hvorvidt bedret samhandling via modellen fra behandlingsapparatet til arbeidslivets aktører medfører økt involvering tidlig i sykepengefasen fra arbeidsgiver og bedriftshelsetjeneste med økt bruk av aktive trygdevirkemidler, økt bedriftsintern attføring, redusert utstøting og økt bruk av gradert uførepensjonen. Man ønsker å undersøke hvorvidt modellen som helhet påvirker den enkeltes egenrapportering av funksjonsevne før og etter intervensjon.

Hva blir bedriftshelsetjenestens rolle i det inkluderende arbeidsliv? STAMI

Periode: 01.12.02 – 31.12.03

Prosjektet skal bidra til at BHT skal bli en best mulig støttespiller for virksomhetene. Dette for å oppnå "Det inkluderende arbeidsliv". Målet er å beskrive hvordan BHT i praksis jobber mot IA-bedrifter mht omfang, bruk av tid og kompetanse og mulige effekter på IA-avtalens overordnede mål: lavere sykefravær, mindre utstøting og reell pensjonsalder. Prosjektet skal også beskrive virksomhetenes mulige nytte av BHTs bidrag, samt se om IA-avtalen styrer BHTs innsats bort fra viktige primærforebyggende aktiviteter. Målgruppen er virksomheter i "det inkluderende arbeidsliv".

2.2.2 Avsluttede prosjekter:

Arbeidsgiverkontakt, oppfølging av sykmeldte i Sørregionen, FTK Troms

Periode: 01.11.95-31.12.97

Hovedmålet til prosjektet var at trygdeetaten skal ha et mer utadrettet virksomhet i forhold til medlemmer, arbeidsgivere, behandlende leger og andre samarbeidspartnere. Ikke minst for å kunne gjøre det enkelte trygdekontor i prosjektområdet mer målrettet i arbeidet med oppfølgingen av sykmeldte, samt bedre markedsføring av støtteordninger som trygdeetaten rår over som en del av den politiske vedtatte arbeidslinja for etaten.

Reduksjon av sykefravær gjennom forebyggende tiltak, FTK Akershus

Periode: 01.12.96 – 31.12.98

Prosjektet skulle bedre livskvalitet for ansatte i Aurskog – Høland kommune ved reduksjon av sykefraværet gjennom forebyggende tiltak. Det ble lagt til rette for samarbeid og tiltak på flere arenaer; blant annet samarbeid med etatsledere på etatsmøter, hovedverneombud/organisasjonene gjennom arbeidsmiljøutvalget, bedriftshelsetjenesten, lokalt trygdekontor/arbeidskontor, bedriftshelsetjenesten etc. etc.

Rehabilitering av ansatte med belastningslidelser, FTK Akershus

Periode: 01.06.96 – 01.06.00

Prosjektets mål var bl.a. å styrke målgruppens evne til å mestre sin livssituasjon og redusere smerter og plager, samt at trygdefunksjonærenes handlingsberedskap overfor klienter med kroniske smerter styrkes. Bedriftshelsetjenesten i de overnevnte bedrifter ledet grupper av ansatte med kroniske muskelsmerter og høyt sykefravær. Deltakerne var rekruttert via bedriften og trygdekontoret.

Sykefraværprosjektet ved Ringnes Gjelleråsen, FTK Akershus

Periode: 01.01.96 – 30.06.98

Målsetningen for prosjektet var å redusere sykefraværet ved å utarbeide rutiner for kommunikasjon mellom bedriften og trygdeetaten i sykefraværsoppfølgingen, utarbeide rutiner for personelhåndteringen og sykefraværsoppfølgingen i bedriften, implementere rutinene i internkontrollsystemet, bedre kommunikasjon mellom leder og den sykmeldte, øke egenaktiviteten i avdelingene vedrørende sykefraværsforebyggende tiltak, samt aktivisering av sykmeldte.

Samordning av arbeidsgiverkontakt –TBK trygdeetatens bedriftskontakt

Periode: 01.07.99 – 31.01.02

Hovedmål for prosjektet var å bedre arbeidsgiverkontakten i Akershus og bidra til økt bruk av virkemidler. Målgruppen er sykmeldte arbeidstakere i kjernebedriftene Lilleborg as og to avdelinger i Nittedal kommune. Hvert trygdekontor skal gjøre avtale om et forpliktende

samarbeid med "sin" kommune som arbeidsgiver.

Modum prosjektet, FTK Buskerud

Periode: 15.10.95 – 14.10.98

Prosjektet ønsket å redusere sykefraværet i kommunen med 20%, redusere bedriftens sykefraværskostnad med 20%, redusere trygdens sykepengeutbetalinger med 20%, øke andelen av de ferdig attførte som kan starte i jobb med normale lønns- og arbeidsvilkår, samt redusere utstøting fra arbeidslivet og færre personer på uføretrygd.

Oppfølging av sykmeldte, FTK Finnmark

Periode: 01.09.96-31.12.97

Målet med prosjektet var å se hvilke konsekvenser reduksjoner og omorganiseringer har for sykefraværet i offentlig og privat sektor, å måle hvor mange arbeidstakere som går over til trygdeytelser av ulik karakter, når planer for omstilling/reduksjoner planlegges og iverksettes i offentlig og privat sektor, samt å sammenligne offentlig og privat sektor for å finne ulikheter i omstillingsprosessen og når det gjelder grad av sykefravær og andel av arbeidsstokken som blir uførepensjonister.

Rica/Finnmark, FTK Finnmark

Periode: 01.01.00 – 31.12.01

Prosjektets målsetning var at Rica Finnmark skulle utvikle, implementere og evaluere gode oppfølgingsrutiner i prosjektperioden, samt praktisere en forsvarlig seniorpolitikk og styrke samarbeidet mellom Rica Finnmark og det offentlige.

Frisk i Nord Østedal, FTK Hedmark

Periode: 08.96 – 04.97

Prosjektets mål var å forebygge sykdom og frafall på arbeidsplassen (personalet i pleie- og omsorgsavdelingene i de tre kommunene Os, Alvdal og Rendalen). Sykefraværet skulle reduseres med 10% og målgruppen skulle knyttes nærmere det offentlige støtteapparatet.

Stange trygdemedisinske poliklinikk, FTK Hedmark

Periode: 01.05.95 – 31.12.97

Prosjektets overordnede målsetning var at tidlig intervensjon i sykeperioden hos sykmeldte med muskel- skjelettplager, eventuelt med lettere psykiske lidelser, skulle hindre ytterligere sykefravær. Dette gjennom utprøving av ulike samarbeidsmodeller, tverrfaglighet, ansvarliggjøring av primærhelsetjenesten og lokale trygdekontor etc. etc.

Bergensprosjektet aktiv oppfølging, FTK Hordaland

Periode: 01.09.95 – 31.12.97

Prosjektets hypotese/målsetning var at forutbestemt utvelgelses metode kunne selektere pasienter til ulike behandlingsopplegg, og oppnå de samme resultater målt ved sykefravær. Målgruppen var personer som har hyppige og/eller langvarige sykmeldinger på grunn av generelle muskelsmerter i Bergen kommune + 5 omliggende kommuner.

FASØ HMS, FTK Hordaland

Periode: 01.11.95 – 30.06.97
Prosjektet hadde som mål å redusere sykefraværet i kommunene Fjell, Sund og Øygarden blant arbeidstakere i fiskeribransjen, ved tilrettelegging av rutiner og samarbeidsformer mellom trygdeetaten, arbeidsmarkedsetaten og arbeidsgivere.

Hjerterehabiliteringsprosjektet, FTK Hordaland
Periode: 1995 - 1999
Prosjektets mål var å forebygge videre sykdom og trygdekarriere, bedre livskvalitet/endret livsstil i tillegg til å prøve ut rutiner for oppfølging og samarbeid mellom behandlere, trygdeetat, primærlege, sykehus, arbeidsplass og bedriftshelsetjenesten.

Attraktiv bedriftshelsetjeneste – et virkemiddel for redusert sykefravær, FTK Nordland
Periode: 1.1.1995 – 31.12.1995
Prosjektet ønsket å redusere sykefravær, skader og andre miljørelaterte tap i arbeidslivet ved å finne ut om det er mulig å drive en annen type BHT i regionen, å lære de etablerte BHTer å markedsføre sine tjenester på en attraktiv måte, å lære pilotbedriftene å bruke verne- og helsepersonalet i henhold til forskriften, samt å videreutvikle nettverk mellom eksisterende BHTer for bedre utnyttelse av fagkompetansen. Målgruppen er bedrifter med høyt sykefravær og risikoutsatte arbeidsplasser som ikke er tilknyttet bedriftshelsetjeneste.

Resursstret på Sortland, FTK Nordland
Periode: 01.11.95 – 01.04.97
Målgruppen var ansatte i Sortland kommune og medlemsbedrifter av Sortland Bedriftshelsetjeneste som står i fare for å falle ut av jobben på grunn av sykdom eller skade. For å nå målgruppen har prosjektet samarbeidet med det lokale trygdekontoret, legene, arbeidsmarkedsetaten, Sortland Bedriftshelsetjeneste og arbeidslivet med Sortland kommune. Metode arbeidstrening på Sortland Arbeidssenter A/S og smerteskole.

Bedriftsutvikling uten grenser, FTK Nord-Trøndelag
Periode: 01.01.00 – 21.12.00
Prosjektets visjon var å fremme næringsutvikling og styrke små bedrifters konkurransevne. Videre å bidra til å fremme sysselsettingen i Trøndelag og Jämtland. Prosjektets ambisjon var å styrke bedriftene gjennom målrettede kompetansetiltak (innen lederskap, produktivitet/effektivitet, forandring, arbeidsorganisasjon, personaløkonomi, arbeidsmiljø og helse) som skulle ta utgangspunkt i deres egne forutsetninger og behov. Prosjektet hadde også til hensikt å bidra til utvikling av nettverk og samarbeid mellom bedrifter, bransjer og forskningsmiljø i Trøndelag og Jämtland. Videre skulle prosjektet bidra til å styrke forsknings samarbeidet mellom Trøndelag og Jämtland når det gjaldt fagfeltet bedriftsutvikling. Regelmessig erfaringsutveksling og gjensidig læring skal danne grunnlag for kunnskapsutvikling og samarbeid på norsk og svensk side. Aetat og BHT var aktive i denne prosessen

Sykefraværet i trøste og bæreyrker, FTK i Oppland

Periode: 15.06.95-31.10.97
Målet for prosjektet var:
<ul style="list-style-type: none"> * 20% nedgang i sykefraværet innen 2 år. * Prosjektet skal videreutvikle, utprøve og evaluere interne oppfølgingsrutiner fra arbeidsgiver, bedriftshelsetjenesten, trygdekontoret og arbeidskontoret, og samhandlingsrutiner mellom disse instansene med sikte på tidlig oppfølging og attføring av sykmeldte i hjemmetjenesten. * Forebyggende tiltak for å bedre arbeidsmiljø og hindre sykefravær videreutvikles i samhandling med alle ansatte. * En helhetlig tilnærming i forhold til bedre sykefraværsoppfølging * Forventes å ha en læringseffekt for T-etaten m.h.t. "ny rolle" i arbeidet med oppfølging sykmeldte (aktiv kontakt og tettere samarbeid med arbeidsgiver og andre etater, samt en tidligere og mer helhetlig oppfølging av den enkelte sykmeldte). * Forventes å ha en overføringsverdi til andre etater / kommuner. Målgruppe var alle ansatte i hjemmetjenesten

Fapro, FTK Oslo
Periode: 15.11.95 - 01.08.98
Prosjektets hovedmål var å utvikle en modell for tilbakeføring til arbeidslivet der tiltakene forankres på arbeidstakernes arbeidsplass med bistand fra trygdeetat og arbeidsmarkedsetat, slik at arbeidsgiver kan oppfylle sine forpliktelser etter arbeidsmiljølovens og folketrygdens bestemmelser.

Kommunikasjon og helse, FTK Oslo
Periode: 01.12.99 - 31.12.00
Prosjektets målsetning var å prøve ut løsningsorienterte samtaler, gi grunnlag for utvikling av metoder på trygdekontoret som kan finne fram til sammensatte løsninger for pasienten/den ansatte, avklare ulike oppfatninger av begreper som sykdom og helse, gi grunnlag for bedre kommunikasjon mellom arbeidstaker- arbeidsgiver og trygdekontor, samt gi grunnlag for å styrke arbeidsmiljøet blant sykmeldte på arbeidsplassene.

Løsninger i arbeid. Tidlig oppfølging for sykmeldte arbeidstakere med psykiske problemer og/eller muskel- skjelettlidelser, FTK Oslo
Periode: 01.01.99 – 31.12.03
Den primære målsetningen med prosjektet er å undersøke om tettere oppfølging fra trygdekontoret samt et tilbud om tidlig mestrings- og løsningsfokuset oppfølging for sykmeldte med psykiske problemer og/eller muskel- skjelettlidelser har bedre effekt enn dagens praksis når det gjelder varighet av sykefravær, livskvalitet og utstøtning fra arbeidslivet for disse personene. Varierer virkningene av tiltakene mellom personer med psykiske problemer og de med muskel- skjelettplager? Målgruppen var arbeidstakere som er sykmeldt på grunn av psykiske problemer eller muskel- skjelett lidelser utover seks uker. Utvalget sykmeldte ble trukket tilfeldig ut fra seks

Aktiv sykmelding, Folkehelse, FTK Oslo
Periode: 01.12.99 – 31.12.00
Målet var å utvikle en optimal utgave av folketrygdordningen Aktiv Sykmelding som kan appliseres i stor målestokk uavhengig av organisatoriske eller strukturelle forhold.

Jærprosjektet – bedriftsintern attføring – evaluering av forsøk, FTK Rogaland
Periode: : 30.01.1992 - 20.02.1994
Prosjektets målsetning var økt innsats på bedriftsintern attføring i Jærregionen. Man forventet nedgang i utgiftene til sykepenger, arbeidsledighetstrygd og uføretrygd, samt formidling av kunnskaper og erfaringer fra prosjektet til andre deler av fylket.
Sykefraværprosjektet s.o.t., FTK Rogaland
Periode: 01.10.94 – 31.03.97
Målet var å redusere sykefraværet og å bedre livskvaliteten for yrkessjåfører i Stavanger og omegn trafikkselskap. Det er spesielt lagt vekt på å redusere omfang av sykdommer og plager fra muskel/skjelett systemet og risikoen for utestenging fra arbeidslivet.
Krafttak mot sykefravær i Oppdal{ }, FTK Sør-Trøndelag
Periode: 20.05.96 – 31.12.99
Prosjektets mål var å utrede årsakene til det høye sykefraværet i Oppdal, samt implementering i trygdeetaten. Forebygging/oppfølging av sykmeldte. Hovedmålet med denne fasen var å prøve ut ulike forebygging- og intervensjons strategier ved institusjoner og bedrifter i Oppdal. (5 tiltak). Målgruppen var arbeidsgivere i både privat og offentlig virksomhet i Oppdal, samt sykmeldte arbeidstakere, saksbehandlere i Oppdal trygdekontor, Aetat Oppdal og legene i Oppdal.
Arbeidsgiverkontakt og oppfølging av sykmeldte, FTK Troms
Periode: 01.11.95 - 31.12.97
Målsetningen var at de overordnede målsetninger er det presisert at trygdeetaten skal ha en mer utadrettet virksomhet i forhold til medlemmer, arbeidsgivere, behandlende leger og andre samarbeidspartnere. Ikke minst for å kunne gjøre det enkelte trygdekontor i prosjektområdet mer målrettet i arbeidet med oppfølging av sykmeldte, samt bedre markedsføring av de ulike støtteordninger som trygdeetaten rår over som en del av den politisk vedtatte arbeidslinja for etaten.
Aktiv helse, Kristiansand, FTK Vest-Agder { }
Periode: 01.01.95 - 31.12.96
Målet med prosjektet var å redusere den tiden en person går sykmeldt og hindre passivitet. Man ønsket å samordne og bedre behandlingstilbudet for personer med muskel- og skjelettlidelser og lettere mentale lidelser. Samtidig skulle man styrke samarbeidet mellom arbeidsgiver og trygdekontor i oppfølgingsarbeidet og samordne forholdet til andre offentlig instanser. Trygdekontoret skulle være koordinator. Nettverket rundt den sykmeldte skulle styrkes.
Helse- og levekårsundersøkelse i Agderfylkene, FTK Vest-Agder
Periode: 01.10.96 – 31.12.98
Målsetning for prosjektet var å skaffe til veie relevant kunnskap om helse og levekår i agderfylkene og øke det almene kunnskapsnivået om årsaksammenheng, samt å skaffe til veie kunnskap om hvordan ulike aktører - stat, fylke og kommune bedre kan samarbeide og hvordan virkemidlene kan samordnes.
Koboks (Koblingsboksen), FTK Vestfold

Periode: 01.09.97 - 30.03.99
Prosjektets mål har vært å samle og koordinere tiltak rundt den sykmeldte på et tidlig tidspunkt for å få en rask avklaring, finne realistiske løsninger og bedre kvaliteten i oppfølgingsarbeidet.

Bedriftsrettet sykefraværsoppfølging som metode for reduksjon av sykefravær og hindring av frafall fra arbeidslivet i Østfold, Østfold
Periode: 01.01.95 –30.06.96
Bedriftsrettet sykefraværsoppfølging var orientert mot brukere for å oppnå samarbeid gjennom kontakt og kommunikasjon. Dette skapte samarbeid og samordning med andre etater. Bred bedriftskontakt ga etatenes medarbeidere førstehånds kjennskap til arbeidslivets oppfatninger om trygdeetaten og dets virkemidler.

Systematisk oppfølgingsarbeid – lågare sjukefravær?, FTK Telemark
Periode: 15.11.00 – 15.05.03
Prosjektets målsetning var å utarbeide en god modell for samarbeid mellom trygdeetat, partene i arbeidslivet og bedriftshelsetjeneste, med det mål å redusere og forebygge sykefravær. Målgruppe arbeidstakere i bedrifter som er tilknyttet Vest-Telemark Bedriftshelsetjeneste. Bedriftshelsetjenesten har ca. 80 medlemsbedrifter med fra 1 til 500 tilsatte. Totalt tilmeldte arbeidstakere til bedriftshelsetjenesten er 1800.

Ringerike – Hallingdalprosjektet, FTK Akershus
Periode: 01.06.99 – 28.06.02
Målet med prosjektet var bedre behandlingstilbud for pasienter med muskel/skjelettlidelser, samt kortere sykmeldingsperiode. Målgruppen er sykmeldte med muskel/skjelettlidelser, ansvarlig trygdefunksjonær og behandlende lege. ALT (Arbeidslivstjenesten), får beskjed når behandlende lege har anmerket at det kan foreligge en arbeidskonflikt

2.3. Delmål C.

Utvikling og utprøving av samhandlingsrutiner og samhandlingsstrategier mellom offentlige instanser, mellom offentlige instanser og den enkelte virksomhet (arbeidsgiver, arbeidstaker [den syke]) i situasjoner der det ikke lenger foreligger et arbeidsforhold.

Det forutsettes her at både Aetat og trygdeetat (sammen med helsetjenesten med flere) har et ansvar for den offentlige innsatsen overfor denne gruppen av personer, og at arenaen for tiltak ikke lenger vil være arbeidsplassen.

2.3.1 Pågående prosjekter

Arbeidstakere med lese- og skrivevansker- utprøving av dialektbasert staveverktøy; Nonite
Periode: 01.09.02 – 31.07.04
Prosjektet skal tilpasse og gjøre tilgjengelig et dialektbasert staveverktøy for arbeidstakere og arbeidssøkere med lese-/skrivevansker. Arbeidssøkere skal gis bedre forutsetninger for å nyttiggjøre seg elektroniske skriveredskap i jobb, opplærings- og attføringstiltak, samt bedre kvaliteten på skriftlig arbeid. Prosjektet skal bidra til at dialektbasert staveverktøy tilbys som del av det etablerte attføringsprogrammet for personer med lese-/skrivevansker.

Veien inn i arbeidsmarkedet; Nordlandsforskning
Periode: 01.09.02 – 01.07.06
Prosjektet ønsker å frembringe kunnskap om hvilke faktorer som fremmer eller hindrer unge personer med funksjonshemming å finne forankring i arbeidsmarkedet.

En helt vanlig jobb; Nordlandsforskning.
Periode: 01.08.02 – 31.12.05
Hensikten er å utvikle kunnskap som kan danne et bedre grunnlag for utforming av tiltak som fremmer utviklingshemmede arbeidstakeres vei inn i det ordinære arbeidsmarkedet.

Holdninger til funksjonshemmede. Et nybrottsarbeid innen hotell- og reiselivsnæringen, Sogn og fjordane
Periode: 01.11.02 – 30.01.04
Målet er gjennom kunnskapsformidling – å likestille funksjonshemmede med funksjonsfriske som arbeidssøkende og som kunder i hotellnæringen. Målgruppen er funksjonshemmede medarbeidere og gjester innen hotellnæringen, med hovedvekt innen hoteller i Sogn og Fjordane.

2.3.2 Avsluttede prosjekter

Arbeid og psykiske lidelser, FTK Akershus
Periode: 01.09.00 – 01.12.01
Hensikten med prosjektet var å tilbakeføre personer med en psykisk lidelse tilbake til arbeidslivet, samt å redusere antallet tilfeller med rehabiliteringspenger utover 52 uker. Målgruppen var personer med sykepenger/rehabiliteringspenger med restarbeidsevne på under 50% og med psykisk lidelse som hindring for deltakelse i ordinært arbeidsliv, samt personer med rehabiliteringspenger som har psykisk lidelse som hindring for deltakelse i ordinært arbeidsliv.

Unge uføre i arbeid, FTK Aust - Agder
Periode: Januar 1995 – juni 1996
Prosjektets hovedmål var å sette i gang tiltak for å bidra til å øke den enkelts uførepensjonists muligheter til å velge seg inn i yrkeslivet.

Høgløkka, FTK Buskerud
Periode: 10.10.94 – 31.12.94
Prosjektets målgruppe er kapittel 3 eller rehabiliteringspenger etter folketrygdloven kap. 5 A. Målet var tilbakeføring til arbeid ved å gripe inn på tidlig tidspunkt, ved å sørge for at ventetiden kortes ned sett i forhold til gjennomsnittlig ventetid til denne type tjenester, og ved å iverksette aktive tiltak i sykmeldings- eller rehabiliteringsperiode.

Hjelp gjennom samhandling, FTK Buskerud
Periode: Januar 1998 – desember 2000
Prosjektet skulle synliggjøre at aktivitet fremmer helse for langtidssykemeldte. Målgruppen er den yrkesaktive befolkningen som på grunn av fysisk, sosial eller psykisk funksjonssvikt er eller står i fare for å komme i en passiv eller isolert situasjon i høve til arbeidsliv eller lokalmiljø. Et samarbeid mellom helsesektor, sosialkontor, trygdekontor, arbeidsmarkedsetat, arbeidsgiver og bedriftshelsetjenesten ble etablert. Arbeid fremmet aktivitetslinjen for små

kommuner med interkommunale ordninger og små ressurser.

Linken, FTK Buskerud

Periode: 01.01.99 – 31. 12.01

Målgruppen i prosjektet var personer med psykiske lidelser, som gjennom gruppebasert veiledning, skal oppnå tilstrekkelig sosialisering at de kan nyttiggjøre seg tiltak under yrkesmessig attføring.

Reaktivisering av unge uføre, FTK Oslo

Periode: 01.10.95 - 30-06.96

Prosjektets hovedmål var å arbeide med den enkelte bruker for å få vedkommende fra en passiv tilværelse hvor en mottar uførepensjon eller rehabiliteringspenger fra folketrygden og over i en aktivitet som fører til attføring eller arbeid.

Basisteam eller attføringsutvalg? Enten eller, eller begge deler?, FTK Oslo

Periode: 01.09.99 – 01.03.00

Målet var å finne bedre rutiner for oppfølging av arbeidsuføre arbeidstakere ved bruk av basisgruppe og attføringsutvalg. Målgruppen var trygdeetatens basisgrupper og bedriftenes attføringsutvalg

Uførepensjonister – frivillig tilbakeføring til arbeid, FTK Sør-Trøndelag

Periode: 01.08.95 – 30.06.97

Målsetningen med prosjektet var frivillig tilbakeføring til arbeidslivet av unge uførepensjonister

3. Kort avsluttende kommentar

Delmål A og delmål B er godt representerte i Forsøksvirksomhetens portefølje¹. Delmålet C er ikke like godt representert, da bare 8 av de 66 pågående og avsluttede prosjektene omhandler delmål C². Ikke alle fylker er heller like godt representerte. For eksempel har Møre og Romsdal har per i dag ingen pågående eller avsluttede prosjekt.

¹ Dette er delmålene som omhandler utvikling og utprøving av systemer og rutiner for å bistå arbeidsgiver og arbeidstaker i deres arbeid med å forebygge og følge opp sykmeldte på arbeidsplassen, samt vedr. utvikling og utprøving av samhandlingsrutiner og kommunikasjon mellom bedrift (arbeidsgiver/arbeidstaker) og offentlige myndigheter, bedrift og lege/fastlege og mellom arbeidsgiver og arbeidstaker i oppfølgingen av sykmeldte.

² Utvikling og utprøving av samhandlingsrutiner og samhandlingsstrategier mellom offentlige instanser, mellom offentlige instanser og den enkelte virksomhet (arbeidsgiver, arbeidstaker [den syke]) i situasjoner der det ikke lenger foreligger et arbeidsforhold